

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrto leta 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge kmetijske države 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udeležba „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročnice, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvise za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanka“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petitvise 24 vin., izjave in Poslano 26 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštne proste.

Združenje Jugoslovčanov.

1. Podpisani zastopniki Slovencev izjavljamo, da se solidarno pridružujemo državnopravni deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l. Po našem živem prepričanju je bodočnost habsburške monarhije mogoča le na načelu resnične svobode narodov, a bodočnost našega naroda le na načelu združenja Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki prebivajo v naši monarhiji. Oboje, svobodo in edinstvo, pa more našemu narodu zagotoviti in ohraniti le samostojna na načelu samoodločbe narodov zgrajena jugoslovanska država pod žezlom habsburške dinastije. Zato zahtevamo, da se čimprej izvede to jugoslovansko edinstvo in se v tem oziru zaupljivo zanašamo na očetovsko naklonjenost nositelja habsburške krone, ki je v kratki dobi svojega vladanja tolikokrat posvedočil svojo pravičnost nasproti svojim narodom.

2. Pravtako se skupno pridružujemo mirovni želji papeža Benedikta XV. Če države sprejmejo za podlago mirovnih dogovorov misli, začrtane v njegovi noti, tedaj smo prepričani, da se bo skoraj med narode vrnil mir res trajen in blagonosen v srečo narodov in držav. Vojska pa je tudi jasno pokazala, da mora namesto sile stopiti pravica. Ideje o razoroženju, o svobodi morja, o razsodiščih, o pravičnosti nasproti težnjam narodov, so zmožne započeti novo dobo človeštva, ko narodi ne bodo več tekmovali v politiki sovraštva in tehniki oboroževanja, marveč v mirnem delu za pravi kulturni napredek. Obenem hvaležno pozdravljamo resno prizadevanje našega vladarja, ki vse meri na to, da bi se čimprej končalo to strašno klanje in bi zopet zasijala narodom zlata zarja miru in nove lepše bodočnosti.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1917.

Dr. Anton Bonaventura Jeglič, l. r.

knezoškof ljubljanski.

Prelat Andrej Kalan, l. r.
stolni kanonik.

Dr. Josip Gruden, l. r.
stolni kanonik.

Za slovensko ljudsko stranko:

Dr. Ivan Šusteršič, l. r.
t. č. načelnik stranke.

Za Narodno napredno stranko:

Dr. Ivan Tavčar, l. r.

Dr. Karel Triller, l. r.

Za Slov. kat. delavsko demokracijo:

Franc Vidic, l. r.

Mihael Moškerc, l. r.

Anton Žnidaršič, l. r.

LISTEK.

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Ne jaz in ne vojak nisva opazila, da se je oprijel plamen palčice, na kateri je visela skodelica. Krompir se je že kadil, je že duhtel, pa — trk — čunf — črk! Pregorela je povprečna palčica in kuhani krompir se je prevrnil po ognju.

Tako presenečeno obupnega pogleda se menda nisem videl, kakor je gledal ta vojak razvaline svojega skoro dvodnevnega truda. Prekrižal je roke, se zravnil in sedaj sem čakal, da bo klet, da se bode pobjiskavala pri zimskem dnevu. Zmotil sem se. Iz vajakovih ust je privrel topel, krščanski vzdih:

„O, santa Madonna!“ (O, sv. Marija!)

Ker je bil mož po tako občutnem udarcu usode vdan v božjo voljo, sem mu odstopil v nagrado svojo večerjo.

Tovariše in mene je razjedalo na onih hribih najbolj pomanjkanje luči. Zimsko solnce nam ni moglo podarjati svoje svetlobe, ker ni imela koliba okna; v dolgih nočeh pa nismo imeli že tedaj ne sveč, ne potroleja, samo vedno plapolajoč ogenj. Hrepeneli smo vsi po boljši razsvetljavi in po oknu. Bog mi ne bo štel v greh, da sem razposlal vojake na prelaze in razpotja, naj se vrnejo z oknom. Prinesli so precej velikega. Koliko smo se trudili, predno smo izse-

kali debelo stensko hlodovje v toliko, da smo porinili v odprto okno po dolgem.

Nepopisno veselje smo imeli vsi s tem virom dnevne svetlobe in luči. Saj smo prebili skoro celi mesec kot jetniki noč in dan v temi. Pa pri nas sta vselej pomenjali odhod dve, nešteto krat preizkušeni dejstvi, namreč: če sem jaz slekel po noči hlače, in če smo pritrdili na postojanko polkovnega štaba okno. Tudi tokrat smo uživali samo eno popoldne to zaželeno dnevno svetlobo. Že istega večera nas je zadelo povelje: Prepustiti postojanke 47. pešpolku in edmarširati ponoči v mestu Zboro na Madžarskem! Ono noč smo se ločili od Zdynije in nezabno mrzlih hribov nad selom. Nisem videl ne vasi in ne hribov več.

Odkorakali smo v Zboro, v ljubko slovaško židovsko mesto. Ob času predora ruske fronte pri Gorlicah je trpelo vsled našega artilerijskega ognja tako močno, da ni ostal kamen na kamnu. Od havbije niso bile do tal porušene samo vse stavbe, celo vse kleti, da sploh ni bilo poznati, da je na tem mestu stalo nekdanje prikupljivo mestice Zboro. Čital sem, da so te dotalne razvaline poživali z novimi stavbami na stroške meščanov znanega madžarskega mesta Debrečena. Celo prekrstili so nekdanji staroslovski Zboro v novomadžarski: Debrečzen falva.

V Zboru smo se mudili samo eno noč.

Drugega jutra na vse zgodaj smo hiteli zopet na pomoč 22. domobranski diviziji pri Kiskurimi. — Rusi so napadali tamkaj z vso silo. Med časom, ko se je mudil naš polk nad Zdynijo, si je osvojil sovražnik polovico omenjene Krasne gore, ki jo je bil pred enim mesecem obranil naš polkovni junak, za-

Dal Bog veliko takih „veleizdajalcev“!

Slovenskoštajerski Nemci in nemškutarji so v zraku. Z grozoto gledajo, da prihajajo novi časi. Njihova nadvlada, njihovo gospodstvo se bliža svojemu koncu. Jugoslovanska država prihaja, z njo naša svoboda izpod njihovega gospodstva, in pred tem se tresejo.

Vsak čas si izmislijo novo sredstvo, kako bi ustrašili naše ljudstvo, da bi ne želelo svoje svobode in še jim nadalje robovalo. Najnovejša je, da imenujejo naše kopnenje po svobodni jugoslovanski državi **veleizdajstvo**, in vse pristaše velike jugoslovanske misli **veleizdajalce**. Mislijo, da se bomo pred tem strahom spreobrnili.

Poglejmo temu nemško-nemškutarskemu strahu korajžno v oči. Vsak strah je prazen, znotraj je votel, zunaj pa ga nič ni, tako tudi ta strah.

Mi hočemo in želimo združenje vseh v avstro-ogrski monarhiji živčih Slovencev, Hrvatov in Srbov v pristo, od vsakega tujega (zaradi tega tak krik pri nemškutarjih!) gospodstva neodvisno, pravično urejeno jugoslovansko državo. Mi hočemo in želimo, da vlada čez to neodvisno in svobodno jugoslovansko državo naš sedanjí vladar in njegovi nasledniki iz hiše Habsburžanov. Mi hočemo in želimo, da ostane naša jugoslovanska država v zvezi z drugimi državami, čez katere bo naš cesar vladar.

To je naše politično jugoslovansko veroizpovedanje! Ali je torej veleizdaja, ako hočemo ostati pod žezlom Habsburžanov? Ali je veleizdaja, ako hočemo ostati pri naši starodavni monarhiji?

Vse to ni veleizdaja! To vedo tudi Nemci in nemškutarji! Toda veleizdaja je po njihovem mnenju, da se hočemo otrestiti njihovega političnega, narodnega in gospodarskega jarma ter se združiti, kjer nas tuji ne bodo tlačili. Taka „veleizdaja“ seveda ni nič sramotnega in še manj kaj kaznjivega. Taka „veleizdaja“ je častna in zato pravimo:

Dal Bog veliko takih „veleizdajalcev“!

domovino padli Gabriel. Gazili smo po nepopisnem blatu iz Zbora v Kiskurimo. Sovražnik nam ni videl iz Krasne gore samo glav, ampak tudi v srce. So nas solili s šrapneli in granatami, da je bilo jo! Se isto noč, ko smo dospeli v Kiskurimo, je padla v ruske roke cela Krasna gora. Primorani smo bili se umakniti na hrbtišča sosedov Krasne gore proti vsem Czarju in Belaveze. Naš polk je zasedel višine nad selom Belaveze.

V teh postojankah in v Belavezu sem preživel nezabne čase. Sneg je bil že izginil tedaj; začeli so se krasni, pomladni dnevi leta 1915. Smo se že lahko zakopali v zemljo, ne samo v sneg! Kril nas je ne bukov, ampak vojaku najdražje kritje — smrekov gozd. Smreka je po svoji rasti in mehkem lesu veliko bolj pripravna za vojne kolibe nego trdo-grčava bukev. Bajte smo si zgradili z naglico in otročjo lahkoto. Postavili smo si dokaj prostorna bivališča, ki so jih krasile obširne odprtine za luč, da si lahko po dnevu v njih čitali ali pisali. Rusi so bili precej daleč, da nas niso mogli praskati s puškami, pač pa se je pridno oglašala njihova artilerija.

Jaz se nisem mudil dolgo na onih spomladansko krasnih hribih, ker me je odposlal naš major k trenu, da uredim z vso strogostjo res lahko miselno zanemarjene razmere. Tren, kuhinje in municijski vozovi so tičali v vasi Belaveze. One lahko in varnoživeče strice pri trenu sem kmalu zmuštrali, ker sem nastopil strogo in samoblastno kot kak turški paša.

Prvič na vojni šibani dečki so me tožili radi strogega reda pri majorju; pa ta jim je za tožarjenje pošteno nabrusil pete. Moštvo v bojni črti je

Slovenski socialdemokrati o tujcih.

Glasilo jugoslovanske socialne demokratične stranke „Naprej“ prinaša v števil. 51 ta-le članek:

„Naša zemlja je lepa in bogata, rod, ki na njej živi, pa je ubog in zaničevan. Nekaj gnilega je v državi Danski ...“

Ako pogledamo v naša ljudska gospodarstva in domove, spoznamo takoj, da žena podpira tri vogale pri hiši, kakor pravi naš pregovor. Torej je gospodar slab? Poglejmo v hišo majhnega poljedelca: Žena dela na polju in v gozdu in v vinogradu, kuha in skrbi za otroke, krmi in opravlja živino. To so njeni poglobitveni posli. Mimogrede pa opravlja še druge važne posle. Skrbi za perutnino, molze in prodaja mleko. V gozdu nabira maline in gobe v družbi svojih otrok. Vse to mimogredeče delo je vredno milijone. Te produkte skupljajo trgovci, z velikimi dobički jih prodajajo dalje. Poglejmo v stanovanje delavca ali nižjega uradnika: Žena hodi na dnino ali v tovarno, ali pa šiva, čipkari in veže doma; streže možu, doji in vzgaja otroke, pere, krpa, kuha, snaga ... Žena dela!

Kje pa je gospodar?

Videli smo možje pri trdem delu. Za prenizke mezde delajo v tovarnah, v uradih, na polju, v gozdu, v vinogradu, v delavnicah. Tovarniški delavec se izseljuje v tuja obrtna središča, kjer upa najti še dokaj izdatnejši zaslužek. Gozdni delavec hodi čez zimo v hrvatske, rumunske, ruske šume za zaslužkom, ki ga doma ne najde. Vinogradnik se izseljuje v Ameriko, kjer se izgubi v pisani množici delavstva. Uradnik strada in pada v dolgove, obrtnik berači in je srečen, ako dobi mesto sluge ... Stotisoči poprijemajo za popotni les, da si v daljnih tujinah poiščejo dela in jela. Kdo še ni videl na naših kolidvorih krčmala mož z natlačenimi vrečami in s kovčki v rokah, okrašenih z rožami? Do kolodvora jih spremljajo žene in dekleta; ihteča in vsa solzna stiskajo roke možem in fantom. Kakor da gredo v vojno, tako težko je slovo. Gredo, da se bore z življenjem. Delali bodo, kar premore človeško zdravje, in stradajoči bodo hranili za svojo družino in posest v domovini. Tisoči podležejo, tisoči se pohabijo ob prenapornem delu, ko se bodo kosali s kitajskim kuljem. Nekateri se vrnejo — kot tujci bodo! Videli so velika bogastva, svobodna ljudstva — vsega tega ni v revni domovini. In znova se napotijo v svet: Bremen, Hamburg, Havre, megleno morje ...

Videli smo pa tudi, kako prihajajo k nam bogati tujci. Ogledali so se in nam zagospodarili. Prišli so kakor bi jih privedel slučaj, mimogrede so se ustavili, nabrali so si bogastva in zopet odšli s po-

smehljivo-zaničljivim nasmehom na ustnih: Zemlja lepa in bogata, ampak rod neveden in slab, vreden našega zasmeha ...“

V eni naslednjih števil pa piše „Naprej“:

„Ljubimo svojo domovino, ona pa je kakor naša mačeha. Oglejmo si jo, to našo zemljo! Ponaša se z lepimi in obširnimi gozdovi in velikimi naravnimi zakladi. Davno je že od tega, odkar se je naselil med nami mogočen tujec, ki nam je vzel zemljo! Naši najlepši gozdovi, naša najrodovitnejša polja — čigavi so? Graščakov! Kdo mu je dal to pravico? Podvedoval jo je po svojih prednikih, ki so si to pravico sami vzeli, proti volji naroda. Poznate plemenite gospode, ki že dolga stoletja žive med nami, ki nas že dolga stoletja sovražijo? Seveda jih poznate, samo pozabili ste že, kako je bilo nekdaj; naučili so vas, jih znati spoštovati. V njihovih obširnih gozdovih kot delavci sekate les, žgete oglje, snažite drevje, nabirate gobe, napravljate drva, vlačite krelje in tako dalje.“

Kdor od vas ne bi poznal fidejkomisnih gospodov: Windischgrätz, Auersperg, Schönburg-Waldenburg itd. — celo vrsto knezov, grofov in drugih fevdalnih gospodov, ki žive od svojih „starih, zapisanih pravic.“ Na svojih lepih in obširnih veleposestvih goje vsakovrstno divjačino, od srne do medveda, da si krajšajo svoje dolgočasne, brezdelne dneve z lepim lovskim športom.

Na naši zemlji izvirajo reke in potoki, katerih vodna moč je dandanes vredna milijone. Prišel je tuj podjetnik, kraj voda je postavil svoje tovarne, da mu ženejo kolesa. Kdo mu je dal to pravico? Od gosposke jo je kupil, zakaj imel je denar, ki ga ti, hlapci Jernej, še danes nimaš.

Naša zemlja skriva pod svojo površino bogate zaklade: premog, živo srebro, aluminij, svinec in kositer. Nekaj bogatih tujcev in židov je kupilo te zaklade, ki jih ti, ubogi Slovenec-domačin za borno plačo dvigaš iz kraljestva zlobnega škrate. Kdo jim je dal pravico?

Pravica? Kdor je močan, njegova je. Toda mi nečemo pravice nasilstva, hočemo zgolj svojo prirodno pravico. Kar se je narodu, ki poseduje to zemljo, vzelo, to naj se mu vrne.

Narava je obdarila slovensko zemljo z bogatimi zakladi. Res je, da nima železne rude v velikih množinah, zato pa hrani v sebi velikanska skladišča premoga, kar izpričujejo veliki rudniki, ki pa niso še vsi odprti. V Trbovljah, Zagorju, Kočevju, v St. Janžu in drugje se nakoplje na leto na milijone ton rjavega premoga. Naša zemlja daje na leto 800 ton rude živega srebra, kar znaša 50% celotne svetovne produkcije na živem srebru. Svinec in kositer se dobivata v večjih množinah v Rajblju in Pliberku. Naše vodne moči se cenijo na več stotisoč konjskih sil; zgolj ob izvirkih gorenje Save na 100.000, kar bi zadostovalo, da se industrializira vsa Kranjska. Na naši zemlji izvirajo številni gorki in zdravilni vreli.

Vse to smo razdelili in prepustili posameznikom, največ tujcem. Zato smo sami ostali revni in na tujem si mora slovensko ljudstvo iskati vsakdanjega kruha ...“

bilo z mojim nastopom zadovoljno, ker je dobivalo redno hrano in pijačo.

Tedaj pa v Belavezi nismo samo kuhali in pekli, tudi vežbal sem zaspane kuharje in voznike, da so jim kar pokali od same zanikarnosti zastali udje. Toliko sem jim vliil v zunanost in dušo, da niso bili po preteku enega meseca samo umazani trenarji, ampak redni, samozavestni vojaki.

Moje bivanje v Belavezi je osladila družba nezabnega tovariša že iz bogoslovskih let in pozneje na bojnem polju, kurata Jožeta Pinter. Bivala sva skupaj v tem selu nad eden mesec. Poznala in ljubila sva se že v teologijskih celicah; obudovanje in spoštovanje do tega rajnega tovariša mi je vsklilo v srce, ko sem ga videl in še bolje spoznal na bojnem polju. Da, da — in nešteto krat — da! Naš štajerski kurat, rajni Jože Pinter, je bil res duhovni oče svojega 26. domobranskega polka. Ljubilo, spoštovalo, cenilo, da, v zvezde kovalo ga je vse pri polku od infanterista do obersta. Niso ga čislali kot tovariša častniki, ne kot predstojnika moštvo; vsem, moštvu in častnikom, je bil vzor duhovnika. Njegovo milo, rahlo, zatiranemu moštvu na stečaj odprto srce je bilo neusahljivi studenec pomoči in tolažbe. Nisem nikdar slišal in videl, da bi bili vsi pri regimentu tako vsestransko zadovoljni s kuratom, kot ravno z rajnim Jožetom. Že za najinega skupnega bivanja v Belavezi je hiral na mučni srčni napaki. Gledal je me večkrat na konju in bi bil tudi sam tako rad dobro jezdil. Povabil sem ga, da se privadi in priuči ježi, v našo jahalno šolo. Kvečjemu po pet minut je vzdržal v diru na konju, pri daljšem dirkanju se je prijel za srce in omahnil raz konja. Pri takih srčnih napadih mi je vedno tožil: „Januš, boš videl, z mano ne bo dolgo!“ In res! Ko sva se enkrat ločila v Belavezi, se nisva videla več, ker je on odromal s svojim polkom na jug. Krije ga mladeža, polnega vnanj in duhovne ljubezni — bojna zemlja. Bodi mu ta zemlja lahka kakor mu je bila srčni —

V postojankah nad Belavezo smo obhajali in razgovarjali prve Velike noči na fronti. Velikonočno je

tro v slovaških Karpatih je bilo nekaj bajno krasnega. Naša artilerija je dobila povelje: Na velikonočno nedeljo in pondeljek ne streljati! Tudi sovražno topništvo se je vedlo precej mirno. Takoj za našimi postojankami pod hribom na travniku smo postavili lično kapelico, da pokličemo v naše sredino od mrtvih vstalega Zveličarja. Polk se je postavil v četverokotni krog kapelice. Pridigoval sem in maševal. Ministriral pa mi ni moja „Mat“ nebeška, ampak grof Czernin, brat sedanjega ministra, ki je služboval tedaj kot bivši ulanski nadporočnik pri našem polku. Vzgledno bogoslužje mož, ki je pri vsaki sv. maši na prostem bojnem polju prejel sv. obhajilo.

No, med pridigo so bili naši nasprotniki le še mirni; med sv. daritvijo pa se je začela oglašati sovražna artilerija. Ravno med povzdigovanjem so pripiskali z granatami na sredino četverokota, kjer je stala kapelica in polk. Zadelo niso nikogar, a osuplo in prestrašeno je bilo vse. Major je zašepetal adjutant:

„Razidimo se, sicer nas bodo!“

Adjutant ga je pa zavrnil hladnokrvno:

„Dokler vstraja kurat pred oltarjem, bomo še mi.“

Rusi so še naprej streljali, nič zadeli in mi smo opravili službo božjo do konca.

Na Veliko noč so se nam bližali Rusi prvič v prijateljstvu. Nekaj sovražnega moštva je prišlo v naše postojanke čestitat ter voščiti vesele velikonočne praznike. So se ti ljudje čudili, ko smo jih po čestitkah zarobili in jih nismo pustili več nazaj. Ruski oberst nam je poslal pismeno voščilo s prošnjo, naj mu podarimo nekaj steklenk alkoholne pijače. Njegovi želji se je ustreglo in mož se nam je tudi pismeno zahvalil za darilo.

V zakopih nad Belavezo je dobil naš major vojaški križec. Da proslavi svoje odlikovanje, me je poslal v Bardiow, kjer bi naj preskrbel nekaj steklenk pri vseh častniških veselicah običajnega šampanjca. V Bardiowu je bilo tedaj nastanjeno

Tako piše jugoslovansko socialnodemokratično glasilo. Iz tega se razvidi, da vse slovenske stranke mislimo enako. V slobodi od vsakega tujega jarma vidimo našo srečo. To slobodo nam naj prinese jugoslovanska država. Ne čudimo se, ako tujci tako besnijo proti jugoslovanski državi, kajti oni besnijo proti naši slobodi, naši sreči.

Vinske cene.

Osrednja komisija za preizkušnjo cen na Dunaju je določila za vino „vodilne“ ali „primerne“ cene. Za srednjedobro vino je cena 3 K za 1 liter. To je splošno merilo za vina po celi Avstriji. V podrobnem pa veljajo za štajersko naslednja določila glede cen: Srednjedobro vino štajerskega izvora pri pridelovalcu (v kleti) 3 K 1 liter. V veletrgovini z avstrijskim ali ogrskim belim vinom v sodih 360 K hektoliter, rdeče vino 380 K, v steklenicah po 7 desetink litra belo vino 3 K 70 v, rdeče 3 K 80 v. Gostilničarji smejo pri točenju računati 40% nad nakupno ceno, pri prodaji čez ulico 20% več. V točilnicah „pod vejo“ se sme točiti domače vino po 3 K 20 vin. Za vino iz necepljenih trt (izabele, šmarnice itd.) je določena cena samo 1 K za 1 liter. Za vinski mošt srednje kakovosti je cena za 10% nižja kot za vino, t. j. 2 K 70 v liter. V nadrobni prodaji v sodih se sme računati belo po 4 K 40 v, rdeče po 4 K 60 v liter. Katero vino spada med srednja vina, ima v spornih slučajih določiti odsek strokovnjakov pri vsakem okrajnem glavarstvu. V tem odseku bo po en zastopnik vinogradnikov, po en vinotržec, zastopnik gostilničarjev, zastopnik vinopivcev (gostov) in zastopnik vlade.

Vsekakor določilo o vinskih cenah ni povsem jasno. Kaj je n. pr. z vinom, ki je slabše kot „srednje“ vino in po kaki ceni se bo smelo prodajati vino boljše kakovosti, n. pr. sortirano vino? Zelo čudno je tudi, da se je za izabele, šmarnice in enaka vina določila tako nizka cena (1 K liter). To je na vsak način prenizka cena. Celo sadjevec se že dražje plačuje.

Našim vinogradnikom svetujemo, da napravijo, kjer se da, sortirana vina, ki se bodo gotovo mnogo bolj drago plačevala kot navadna srednja vina. Nadalje tudi priporočamo, da se naj ne začne prezagajati s trgatvijo. Iz krogov mariborskih vinskih strokovnjakov se nam poroča, da utegne letošnji mošt, ki se bo prešal koncem septembra ali začetkom oktobra, imeti 18—22 stopinj sladkorja, dočim ima sedaj komaj do 14 stopinj. Mošt, ki ima nad 16 stopinj sladkorja, se že prištevja med boljše vina. Torej ne prenačite se s trgatvijo!

Glede vinske trgovine in prodaje vina smo dobili od prijatelja lista naslednje vrstice: Letos bo precej dobra vinska letina. Cena še bo tudi precejšnja. Ne vemo, kaj pride drugo leto. Za vino bode dobiti lepe svote. Prvo, kar le morete, rešite se dolgovi, ki so vknjiženi na vaših posestvih. Poplačajte če morete, vsa državna posojila. Država bo gotovo tirjala brezobrestna posojila in jih že zahteva; rešite se sedaj tega bremena. Vinogradnike čakajo slaba leta, v katerih bode zopet prisiljeni iskati po-

poveljstvo III. kora. Mestece je bilo nabito polno častnikov in sploh vojaštva. Ker se mi ni posrečilo, da bi iztaknil sam šumeče penečo pijačo, pa sem se obrnil do žida s prošnjo, da me povede v prodajalno, kjer bi dobil šampanjca. Jud me je zvedavo premuštral z očmi od nog do glave, se mi nasmehnil od strani in mi pokinil, naj mu le sledim. Nato sva se lotila romanja po vseh židovskih ulicah, kotih in luknjah. Malo se mi je zdelo to dolgovezno židovsko vodstvo sumljivo; začel sem se ustavljati, da se ne bom več podil po teh brologih židovske nesnage in smradu. Moj vodja pa me je tolažil, naj le lazim za njim; šampanjec je dragocena pijača in se ne dobi povsod. Sva še tavalala nekaj časa okrog in dospela na prostorno židovsko dvorišče. Na sredini dvorišča je bil velik kup gnoja. Žid stopi nekoliko na stran in mi pokaže na gnoj z besedami:

»Tukaj pod tem gnojem si išči svoj šampanjec!«

Kot bi trenil, je zginil pretkani Abrahamovec. Za nos me je vodil nesramnež nad jedno uro in me še nazadnje grdo osmešil z gnojiščem. Solze srda nad tako predrznostjo so mi stopile v oči in raztrgal bi bil žida, da so ga dobile moje pesti. Pa pohladiti sem si moral jezo s potrpljenjem, ker je izginil in se izgubil kot kafa. Prisegel sem pa, da se mu osvetim do krvavega, ako se križajo še enkrat v življenju najina pota.

Sam Bog mi ga je dal v pest, pa še le čez leto in dan pri Kolomeji. Jezdil sem tamkaj po cesti z nekaj jezdec. Proti nam pritovori na vozičku žid v dopetnem, črnem kaftanu. Pozdravil je nas s pasje ponižnim, globokim priklonom.

(Dajti priti.)

sojila, ki ga bodete le dobili, če bodete imeli čiste zemljske knjige. Vrednost vsega vina na Stajerskem se računa na približno do 400 milijonov K; državnega brezobrestnega posojila je vknjiženega še okrog 4 milijone K. To je torej mala svota nasproti dohodku enega leta. Kmetje, ne zamudite torej prilike in vsak naj skrbi, da bo poplačal erarju posojilo. Nikdar ne bo več tako ugodne prilike!

Italijansko bojišče.

Odmor na soški fronti je trajal samo 4 dni, t. j. od 8. do 12. septembra. Dne 13. septembra so Italijani zopet začeli napadati in sicer na Bajnski planoti, na gori Sv. Gabrijele, in deloma tudi na Grmadi. Dosedaj so bili vsi italijanski napadi krepko odbiti. Sovražnik je baje zbral v ozadju soške fronte ogromne sveže rezerve in se pripravlja na dvonajsto ofenzivo. — Cesar Karel se je mudil te dni na tirolski fronti, kjer si je ogledal bojišče na tirolsko-laski meji.

Italijanske priprave za 12. ofenzivo.

Sovražno gibanje na gorski planoti Bajnsica—Sv. Duh je postalo nekoliko živahnije. Sovražnik je pritegnil svežih ojačenj. Zdi se, da se teh napadov ne sme smatrati kot uvod za kaka večja vojna podvzeta, marveč da imajo namen, da bi naše čete ovirali pri delu ter da bi se sovražnik zavaroval tu pred kakimi presenečenji od strani naših čet. Sovražnik je že velik del svoje težke artilerije, katera se je nahajala na gričevju Kolovrat na desnem bregu Soče pri Gorici, spravil na levi breg Soče ter je dogradil in izpopolnil mostove čez reko Sočo. Vsa znamenja kažejo, da se Italijani temeljito pripravljajo na 12. soško ofenzivo.

Stena slovenskih mož in fantov je nepremagljiva.

G. poročnik Šturm piše poslancu dr. Verstovšku o zadnji soški bitki: Pomirili so se nekoliko ti grozni viharji nevihte, ki je divjala skoro tri tedne po kraških tleh. In če pogledamo danes prvo črto, kaj so dosegli? Nič! V tem peklenskem ognju sem stal na južnem krilu, kjer je tudi najbližja pot do Trsta. Sline so se jim cedile po njem, a stena slovenskih mož in fantov je bila nepremagljiva; celo nazaj smo ga pognali. Čudim se danes samemu sebi, kako sem odnesel celo kožo iz tega nepopisnega meteža. Dostikrat me je vrgla težka granata, dostikrat me je zasulo, vse je reklo: Šturm je mrtev! A izkobil sem se zopet na prosto in treskal potem s kopitom po glavah in udih nesramnega Laha. Sedaj se trenutno počutim precej dobro.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču se zadnji teden ni zgodilo nič posebnega. Pri Rigi Nemci ne prodirajo več dalje proti vzhodu. Pri Lucku, ob spodnjem toku Zbruzha in na gorah vzhodno od sedmograškega mesta Kezdi-Vasarhely se sovražnik malo živahnije giblje.

Položaj v Rusiji.

V Rusiji se je zadnje tedne vršila velika borba med voditeljem sedanje ruske vlade Kerenskim in generalom Kornilovim. Kerenski je plačan pristaš Angležev in Francozov in je sedanji gospodar Rusije. Kornilov je hotel zlomiti Kerenskijevo moč, in je baje bil naklonjen mirovnim stremljenjem. Zbral je krog sebe močno armado in je prejšnji teden korakal z njo proti Petrogradu. A njegovi zvesti so ga v usodnem trenutku zapustili. Kerenski se je postavil na čelo petrogradske posadke in je marširal proti Kornilovi armadi, ki pa se je večinoma razšla. Kornilov je spoznal svoj mučen položaj in se je udal. Neatere vesti pravijo, da so Kornilova z njegovim generalnim štabom vred zaprli in bo baje obsojen na smrt. Popolne jasnosti o sedanjem položaju v Rusiji pa še do danes ni. Med tem je Kerenski proglasil Rusijo za ljudovlado in je sestavil novo ministristvo, v katerem sedijo sami pristaši nadaljevanja vojske.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču razven hudin artilerijskih bojov v Flandriji ter v Sampanji ob reki Mozi nobenih večjih vojnih dogodkov. Amerika je že baje spravila 80.000 mož na francosko bojišče. Angleži baje nameravajo vdreti skozi Nizozemsko v Nemčijo v hrbet nemški armadi.

Angleži nameravajo vdreti v Nemčijo.

Nemci so vjeli pri mestu Merkem na francoskem bojišču angleškega častnika, kateri trdi z vso

gotovostjo, da nameravajo Angleži v kratkem skozi Nizozemsko vdreti v Nemčijo. V Nemčiji je nastalo vsled te vesti veliko razburjenje. Ali je ta angleški načrt resen, se še danes ne more trditi z vso gotovostjo. Gotovo pa je, da skušajo Angleži na eden ali drug način, s prebitjem nemške fronte ali z vpadom v Nemčijo privedi vojni položaj do odločitve.

Na drugih bojiščih.

Rumuni so v prostoru med mesti Foksani in Galac pričeli napadati postojanke Mackensenove armade. Vojna sreča jim dosedaj še ni bila posebno mila.

Na macedonskem bojišču običajni artilerijski dvoboj severozahodno od Bitolja. Na ostali črti mir.

Na turških bojiščih spopadi med Turki in Rusi južno od jezera Van na kavkaški fronti ter zračni napadi Angležev na mesta Smirno, Jafa in Gazo v Palestini.

Razne politične vesti.

Prihodnji torek dne 25. t. m. se snide državni zbor. Ministrstvo Seidler se bo predstavilo poslanski in gosposki zbornici. Kakor je razvidno iz časnikarskih glasov, ne bo sprejeto z velikim navdušenjem. Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korosec je bil te dni pozvan na Dunaj k ministrskemu predsedniku, da se posvetuje in razgovarja z njim o političnem položaju. Čeprav Jugoslavlani visoko čislajo ministra Žolgerja, vendar z ozirom na program in ostalo sestavo Seidlerjevega kabineta menda ne bodo podpirali Seidlerja. Sicer pa o tem končnoveljavno odloča Jugoslovanski klub, ki je sklican na sejo za dan 25. septembra ob 9. uri predpoldne.

O jugoslovanskem vprašanju se sedaj neizmerno veliko piše in govori. Lahko rečemo, cela Evropa se bavi s tem vprašanjem. Priznati moramo, da se tudi premnogi Nemci, izvzeti seveda štajerski in koroški, izrekaajo za jugoslovansko državo. Tako piše celo — čujte in strmite — pruski list „Preussische Zeitung“ za združenje Jugoslovancov in pravi, če se to ne zgodi, bo ostalo, kar je bilo pred vojsko: rak rana na državnem telesu Avstrije. Ta pruski list zahteva: naj se združijo vsi Jugoslavlani v kakoršni koli obliki pod žezlom Habsburžanov. — „Štajerc“ seveda zamlčuje take pametne nemške glasove, da bi njegovi bralci ne spregledali in videli, da so samo isti proti jugoslovanski državi, ki njo čedo dobro ne nam ne avstrijski vladarski hiši. Štajerčijanci naj se osvobodijo ptujskih jerofov in naj pridejo v tabor, kjer je sedaj ves slovenski narod!

Kakor Nemci, tako se tudi Madžari silno bojijo ustanovitve jugoslovanske države, ker bi s tem, če se odcepi od Ogrske Hrvatska in Slavonija, oziroma če bi se Bosna in Hercegovina pridružili Jugoslaviji, Ogrska zgubila svojo moč in bi se nemadžarske narode izrgalo iz madžarskih krempljev. V ogrskem državnem zboru je ministrski predsednik Wekerle izjavil, da Ogrri ne bodo dopustili, da bi se katera teh dežel odcepila od Ogrske, pač pa bodo podpirali željo, da se Dalmacija zopet pridruži Hrvatski. Nemci in Madžari gredo sedaj skupaj proti nam in se z vsemi štirimi protivijo narodnemu ujedinjenju Jugoslovancov. Našega ujedinjenja pa niti Nemci niti Madžari ne bodo mogli več preprečiti. Jugoslovansko vprašanje se bliža svoji ugodni rešitvi.

Poljaki se približujejo zaželeni samostojnosti in svobodi. Cesar Karel in cesar Viljem sta dne 12. septembra proglasila za Rusko-Poljsko ustavo, po kateri se ustanovi posebni vladarski svet 3 članov, ki bo vladal Poljsko, dokler se ne bo proglasilo poljskega kralja. Vladarski svet bo sestavil in organiziral poljski državni svet (deželni zbor) in poljsko ministristvo. Vladarski svet bo v važnejših rečeh podrejen generalnemu oblastniku (guvernerju), kateremu bo moral predložiti postave in vladne odredbe, da jih odobri.

Nemški socialni demokratje severoavstrijskih dežel so se v nedeljo, dne 16. t. m. na zborovanju v Brnu izjavili proti češko-slovaški državi. Vedno bolj se opaža, da se tudi v socialni demokraciji poraja narodni duh. Narodno vprašanje stopa zopet povsod v ospredje.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Dne 1. septembra je bil na župnijo Sv. Urban pri Ptuj slovesno umeščen vlč. g. Jožef Panič, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju.

Vojni kurat č. g. Engelbert Klasinc nevarno ranjen. V sredo, dne 12. septembra je na laški fronti zadel kamen vojnega kurata o. Engelberta Klasinc tako nesrečno, da mu je ranil kost in pretresel možgane. Poročnik Verbič ga je vlek el tri četrte ure daleč in ga tako rešil pred izkrvavenjem. Izgubil je precej krvi. Ranjenec leži sedaj v rezervni bolnišnici v Beljaku. Želimo skorajšnjega okrevanja!

Spremembe v frančiškanski provinciji sv. Križa. Ljubljana: P. Benvenut Winkler za kaplana; P. Angelik Tominec, doktor in profesor bogoslovja; bogoslovci kleriki IV. leto: P. Gotfrid Ploj, P. Met. Valjavec. Novomesto: P. Atanazij Avser, gvardijan in vodja ljudske šole; P. Konstantin Luser, vikar; P. Alfonz Furlan, rubricist. Kamnik: P. Ferdinand Zajec, organist. Pazin: P. Hugo Bren, doktor bogoslovja; P. Benedikt Krakar. Brežice: P. Kl. Gram-povečan, vikar. Maribor: P. Jeronim Knoblehar, kaplan; P. Bernard Ambrožič, kaplan in katehet. Bogoslovci tretjeletniki v Mariboru: P. Bruno Schiffer, Fr. Emanuel Jarc. Sv. Trojica: P. Fulgencij Trafela. Vič: P. Julij Sušnik, kaplan. Brezje: P. Mariofel Holeček, prezident; P. Severin Fabiani. Novaštitia pri Ribnici: P. Ambrož Remic, prezident. Drugi neimenovani ostanejo kakor so bili.

Bolgarska kraljica Eleonora umrla. Po daljšem bolehanju je v Sofiji dne 12. septembra umrla bolgarska kraljica Eleonora. Kraljica Eleonora, rojena princesinja Keuss je bila stara 57 let. Bila je izredno dobrosrčna in blaga gospa, prava mati revežem. Otroke prve Ferdinandove soproge je izredno ljubla. Njen zakon je ostal brez otrok. Kralica Eleonora je ves čas vojske kot usmiljenka stregla ranjencem po bolnišnicah. Bolgarski narod je kraljico Eleonoro radi njene ljudomilosti izredno ljubil.

Vojvoda Hohenberški. Cesar je odredil, da sme na starejši sin blagopokojnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, knez Maksimilijan Hohenberg odslej nositi naslov vojvoda Hohenberški s predikatom »visokost«.

Po smrti odlikovan slovenski poročnik. Cesar je podelil nedavno padlemu slovenskemu poročniku Konradu Kolšek, doma iz Polzele, vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojnim okraskom in meči.

Cesarjevo dobro srce za vsled vojske hučo prizadete. Naš cesar je izdal lastnoročno pismo, v katerem določa, da se sledeče vojaške osebe v bodoče ne smejo več uporabljati za vojaško službo na fronti: Edini sin obitelji, ki je vsled vojske že izgubila dva ali več sinov, nadalje oče, kateri ima skrbeti za šest ali več nepreskrbljenih otrok. — V to svrhu morajo vložiti svojci, oziroma, kjer so doma le sami nedeletni otroci, občine, kratko prošnjo na politično oblast. V tej prošnji, kateri je priložiti obiteljsko izvestje, je navesti ime, za katerega se prosi ter natančni naslov vojaškega krde la, pri katerem dotični služi.

Dekliški shod. Na rožnicensko nedeljo dne 7. oktobra je na Svetih Gorah (župnija Sv. Peter pod Sv. Gorami) cerkveni dekliski shod za šentpetersko župnijo in sosedne župnije kozjanske in brežiške dekanije. Cerkvena slovesnost se začela ob 10 uri dopoldne. Pridigo ima prof. dr. Josip Hohnjec. Namen shoda je: ponovitev obljube zvestobe Mariji, Kraljici mladine, in mirovna pobožnost k Mariji, Kraljici miru. Povabljeni so članice Marijinih družb, dekliskih zvez in sploh dekleta iz obeh dekanij.

Občni zbor društva Dijaška kuhinja v Mariboru bo prihodnji ponedeljek dne 24. t. m. v Narodnem domu v Citalnični dvorani ob pol 8. uri zvečer z običajnim vspe redom. Tem potom se vabijo vsi udje na občni zbor.

Kdo je „veleizdajalec“? S fronte nam pišejo: Vsi Slovenci, ki se nahajamo v strelskih jarkih, smo pristaši od tujcev svobodne, pod Habsburžani stojee jugoslovanske države. Zato s studom zavračamo očitanja „Štajerčeva“, da smo veleizdajalci. O tem, kdo je veleizdajalec, imamo pač mi, ki v strelskih jarkih vsak dan gledamo smrti za cesarja in domovino v oči, več pravice govoriti, nego „Štajerčev“ urednik, ki, kakor smo brali, oproščen vojaščine sedi doma v Ptuj. To je res lepo, mi na fronti bi naj bili veleizdajalci, oproščeni v Ptuj pa — patriotje. Izjavljamo, da so tudi vsi nekdanji štajerčijanci, ki so v strelskih jarkih, našega mnenja o svobodni jugoslovanski državi, drugi v etapah in doma pa nimajo pravice govoriti o veleizdajstvu in patriotizmu. Bog živi jugoslovansko državo in naše poslance!

Ah, mi ubogi „veleizdajalci“! Sedaj smo „veleizdajalci“! Tako pravijo nemškutarji in ti vedno govorijo čisto, zlato resnico. Saj še ni dolgo, da so samega presvitlega cesarja nalagali, da jih je med nami na stotisoče, čeprav nas je vseh skupaj samo pet stotisočev. To bi bilo pač žalostno, ako bi bilo med nami na stotisoče šnopsarjev, glavnih pristašev preslavne nemškutarije. Toda mi smo veleizdajalci in šnopsarji so sedaj vzor-domoljubi. Mi smo veleizdajalci, ker smo zvesti pristaši naše presvetle vladarske hiše. Oni pa so domoljubi, ki ob vsaki priliki čez mero slavijo pruske Hohencolarje in Viljema. Mi smo veleizdajalci, ker si hočemo pod habsburški žezlom in ob habsburški monarhiji ustanoviti lastno, neodvisno, od vsake nemškutarije svobodno jugoslovansko državo. Oni pa so domoljubi, ki hočejo razkosati Češko, da bi nemški del prejel lažje pripadel Prusiji, ki hočejo prodati Dalmacijo O-grom in odcepiti Galicijo od ostale Avstrije. Mi smo veleizdajalci, ker hočemo močno, od vsakega tujega vpliva, tudi od pruskega, neodvisno veliko habsburško monarhijo, a nemškutarji so veliki rodoljubi, ker

hočejo, da postane naša država privesek Prusije, da je vojaško, politično in gospodarsko od nje popolnoma odvisna. Mi smo zares strašni „veleizdajalci“, a naši nemškutarji so vzorni „domoljubi“, katerih nas, našega cesarja in našo monarhijo Bog varuj!

Ne maramo te! Slovenski vojak iz neke mariborske vojašnice nam piše: Pretekli teden smo dobili iz Ptuja celo kopo za nadaljevanje vojske hujšakajočega „Stajerca“. Tudi v druge vojašnice se ga je poslalo večje število in mogoče celo na fronto. Plaćali so ga ljudje, ki imajo od vojske ogromne dobičke in ki imajo interes na tem, da se vojska nadaljuje po vsenemškem vzoru. „Stajerc“ rolni proti jugoslovanski državi, imenuje nas Slovence, ki smo v tej vojski največ krvaveli, veleizdajalce, psuje naše vrle poslance, ki se potegujejo za našo svobodo in narodne pravice. Mi dobro vemo, odkod izvira ta le hujškarija. „Stajercu“ in njegovim gospodarjem je začela voda teči v grlo. Ti ljudje dobro vedo, da bo takoj, ko se ustanovi jugoslovanska država, konec njih gospodstva nad Slovenci. „Stajerc“ ve, da se bliža konec nemškutarije, on čuti, da bo po končani vojski Slovenec sam svoj gospodar na lastni zemlji, zategadelj še želi in hoče, da bi se vojska nadaljevala. Takega Iskarijota ne maramo!

Naša reč gre naprej! Iz Aflenca na Gornjem Stajerskem nam piše slovenski vojak: Iskreno se Vam zahvaljujemo za „Slov. Gospodarja“ in „Stražo“. Tako imamo sedaj skoro vse slovenske dnevnike in tednike tukaj na razpolago. O uspehu ne morete dvomiti. Vedno bolj in bolj pridobivajo naše narodne želje širši tal in globljeje zasajajo korenine v srca naših ljudi. Bilo je tukaj par mlačnih, a takoj so postali gorki. Že jim je solnčni žarek raztopil mrenico in zdaj gledajo luč. Se enkrat Vam toplo zahvala za liste!

Z dušo in telesom za našimi poslanci. Z bojišča se nam piše: Čeravno nekako obsojeni k molčanju, vendar si ne moremo kaj, da se ne bi z vsem srcem pridružili izjavi naših dičnih jugoslovanskih zastopnikov z dne 30. maja t. l. Naj ne mislijo naši nasprotniki, da je sad našega molčanja naša nezavednost! Premnogo smo se naučili po prvih dnevih avgusta 1914. Ostanemo trdno sklenjeni za našimi poslanci in sicer z dušo in telesom. V imenu mnogih: M. Omladič, pionir.

Zahvala Jugoslovanskemu klubu iz Przemysla. Slovenski vojaki, ki so dodeljeni trenskemu oddelku v Przemyslu, nam pišejo: Ne morem se drugače potolažiti, da na napade nemškutarskih listov, ki nas tako nesramno obrekujejo, povem svoje skromno mnenje. Vsa čast gre gospodu predsedniku Jugoslovanskega kluba, ki se trudi s pomočjo udanih mu zaveznikov za združenje vsega jugoslovanskega ozemlja v en tabor pod starodavno slavno habsburško cesarsko hišo. Hvala mu, da dela na to, da ne bodo Nemci na naših tleh, še manj pa nemščurji, z nami pometali, kakor bi bilo njim ljubo. Je že res s rajni čas, da se otmemo tega nemškutarskega suženjstva. Upajmo na skorajšnjo boljšo dobo. Le tako naprej! V slogi je moč! Zmaga mora biti na naši strani! — Kok iz Vranskega in Franc Novak iz Mihalovceev.

Nemška nesramnost. V „Montagszeitung“ poroča dopisnik iz Maribora, da se kmetje na Slovenskem Stajerskem izražajo: „Mi ne čutimo nič od vojske!“ To je seveda nesramno obrekovanje, ki ima namen, nahujskati oblasti proti našim kmetom, da bi se na Slov. Stajerju še strožje rekviriralo. Nesramna pa je tako pisava tudi zaradi tega, ker je grdo zasmehovanje slovenskoštajerskih kmetov, pri katerih ni hiše, kjer bi ne imeli že vsaj po enega mrtveca vsled vojske in kjer so vsi pri vojakih, razen starci in otroci. Med slovenskimi kmeti ne ovete oproščene tako kakor v Mariboru. Ptuj, Celju in drugod, kjer prebivajo Nemci. Zares nujno je potrebno, da se ločimo od ljudi, ki nas ne marajo in se združimo vsi v monarhiji živeči Jugoslovani.

Kdo je doma? „Slovenski Narod“ piše: Vse begunske zadeve imajo skoro izključno Nemci v rokah. Mnogo jih je oproščenih vojaščin, ker so tako postali „unentbehrlich“ (nenadomestljivi). Nešteto naših beguncev pa postopa po svetu, ker ne morejo najti posla in zaslužka. Ali bi ne bilo bolj pravično, da bi begunske posle opravljali begunci sami? Sposobnih moči je med njimi dovolj! Takih „unentbehrlich“ Nemcev je bilo veliko tudi po vseh internatih: tam so „vodili“ in „gospodarili“. Radoveden sem bil, ali jim predpišejo primeren denar od „vojnih dobičkov“? Marsikdo je postal bogataš, pa „unentbehrlich“ je doma „drukal“, dočim so drugi krvaveli za domovino. Je pač umerno, zakaj se nekateri ljudje med nami z vsemi štirimi branijo združenja Jugoslovancev, kjer bi tem nenačimljivim ljudem gotovo ne evetela pšenica.

General hvali slovensko pesem. Topničar F. Rajner nam piše z bojišča: Naša baterija obstoja večinoma iz samih Slovencev, potem pa veste, da pri nas ne manjka petja. Nekoč smo tudi prepevali slovensko. Slišal nas je naš častnik in nam je rekel, da ne smemo peti, Nemcem pa je bilo petje dovoljeno. Ne dolgo po tem dogodku pa smo bili pohvaljeni Slovenci od samega generala. General, ki nas je tu prišel nadzorovat, je rekel: „V najhujšem sovražnem ognju sem slišal prepevati slovenske pesmi in sovražnik tam, kjer so Slovenci prepevali, ni prodril.“ Od tistega časa nam je dovoljeno prepevati kar hočemo. Mislim, da bomo imeli Slovenci po vojski bolj

še stališče. Svobodno se hočemo razvijati, samisvoji hočemo biti na svoji lastni zemlji. Slovenski vojaki smo mnogo, mnogo žrtvovali za Avstrijo in si menda zaslužimo svobodo in mir pred našimi narodnimi nasprotniki. Poprej pa še hočemo premagati kletega Italijana. Ob 11. ofenzivi smo bili Slovenci zopet pohvaljeni od višjega poveljstva.

„Brez slovenščine ne moremo shajati.“ Pošten Nemec iz lipniškega okraja je hotel spraviti svojega 15letnega sinčka kot učenca k nekemu mariborskemu nemškemu trgovcu. Trгоvec bi ga bil rad sprejel, a ko je zvedel, da deček ne zna ne besedice slovenski, ga je odklonil, češ: „Brez slovenščine ne moremo shajati. Naši odjemalci so večinoma Slovenci.“ To je izjavil trgovec, ki je hud nemški nacionallec, torej zagrizen nasprotnik vsega, kar diši po slovensko. — Enako bi se godilo tudi predstojnikom raznih uradov, ako bi ljudje povsod zahtevali slovenskega uradovanja. Po naših c. kr. uradih se ne bi šopirila tujščina, tujci-uradniki bi morali iti, odkoder so prišli in v naših krajih bi slovenski sinovi dobili kruha. Rojaki, spametujte se! Pišite in govorite povsod slovenski!

Zanimivo je, da plačujejo po 2 in 3 K za eno slovensko uro, da se uče nemški otroci našega jezika. Vse je prav, a naj ne vzamejo slovenskim otrokom materinščine s tem, da jih vabijo v celo nemške šole.

Čuvajte mladino! Za razne tovarne in velike obrti se lovijo na deželi šoli odrastli otroci kot delavci, oziroma obrtniški učenci. Obljubljuje se jim, da se bodo izučili kake obrti, dobijo prosto hrano, stanovanje, obleko in še nekaj plače. Žal, da se je že mnogo staršev spozabilo in so dali svoje otroke v take „tovarne za ponujanje otrok.“ Prijatelj našega lista nas prosi, da naj odločno svarimo slovenske starše in varuhe otrok pred agenti, ki spravljajo otroke v take tovarne. Otrok, ki pride v veliko skupno delavnico ali tovarno, je izgubljen. Pogubi se telesno in duševno. Hrana je slaba in nezadostna, nadzorstvo skrajno pomanjkljivo in tako se otrok pogubi že v rani mladosti, in se vzgoji za kaznilnico. Čč. gg. duhovnike in učitelje prosimo, da opozorijo ljudstvo na to nevarnost.

Šestkrat odlikovan Slovenec. Mladenič Franc Žužman, doma iz Vranskega, se je v triletni vojni dobil izredno proslavil. Cesar mu je naklonil sledeča odlikovanja: 1. Orlovski red (najvišji red za moštvo); 2. zlato hrabrostno kolajno; 3. veliko srebrno; 4. malo srebrno; 5. bronasto hrabrostno kolajno in 6. velik častni znak nemškega cesarja. Vsa ta odlikovanja mu nesejo mesečno lepo svoto 132 K. Odlikovane pa si je ta odlikovanja tudi zaslužil. Bojeval se je na vseh bojiščih z izredno hrabrostjo in vstrajnostjo. Žužman je zavežen sin slovenske matere.

Stajerski deželni glavar Edmund grof Attems je obhajal v pondeljek, dne 17. septembra, 70letnico svojega rojstva. Grof Attems je že 24 let naš deželni glavar. Zadnji čas je predsednik Stajerske c. kr. Kmetijske družbe. Na Slov. Stajerju so graščine: Brežice, Podčetrtek in Slov. Bistrica njegova last.

Letnika 1867 in 1868 za vojaško službo v zaledju. Vojno ministrstvo je določilo, da se smejo v bodoče uporabljati vojaki, rojeni v letih 1867 in 1868, samo za vojaško službo v zaledju, ne pa tudi za vojaško službo na fronti.

Vojaške oprostitve. Nedavno so listi priobčili vest, da bodo moške osebe v starosti do 37. leta, ki so bile iz raznih razlogov kot v zasebnem poklicu neobhodno potrebne oproščene od vojaške službe, oproščene še nadalje samo tedaj, ako bodo pri vojaškem zdravniškem preiskovanju spoznane zv vojaško službo na fronti za nesposobne. Ta vest ne odgovarja resnici, ampak bodo še tudi v bodoče oproščene moške osebe do označene starosti od vojaške službe, ako so iz raznih razlogov v svojem zasebnem poklicu neobhodno potrebne. Le v posebnih slučajih se bo izjemoma oziralo na dejstvo, ako so bile dotične osebe pri vojaškem zdravniškem preiskovanju spoznane za sposobne za vojaško službo na fronti.

Iz Jeruzalema. Kranjski „Domoljub“ poroča, da je dne 20. julija, previden s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnil svojo blago dušo po kratki vročinski bolezni in menda tudi pljučnici brat Egidij Kovachič iz ljubljanske redovne provincije. Doma je bil iz Ljutomer, star 48 let. Pokojni je bil zaveden Slovenec. V tem misijonu ni bil še prav štiri leta, v zavodu sv. Antona v Rimu pa 12 let. Po prihodu v Jeruzalem je bil par let pri samostanski cerkvi sv. Odršenika, potem pa pri Božjem Grobu cerkovnik. Pokojni je imel resno voljo dalje časa tukaj ostati, ali Bogu je dopadlo drugače. Naj mu bo lahka Sionska zemlja! Mi pa se ga spominjamo v molitvi. Sicer pa upamo, da že uživa slavo nebeško med izvoljenimi. — V samostanu Sv. Odršenika v Jeruzalemu biva joči brat Tomaž Perovšek iz ljubljanske provincije, dne 26. julija 1917.

Gospodarske novice.

Sadje za domačo potrebo. Iz Slovenskih goric se nam poroča, da nek sadni nakupovalec širi resnično vest, da se sme za vsako osebo shraniti doma samo 50 kg svežega sadja in napraviti za eno osebo le 100 litrov sadjeveca. Vse to je izmišljeno! Vsak si sme shraniti sadja za zimo kolikor ga hoče; istotako si sme tudi

napraviti sadjeveca v poljubni množini. Kdor sam nima sadja, si ga sme nakupiti v domači ali sosednji občini. Prodati pa smeš kateremukoli nakupovalcu, ki ima nakupovalno izkaznico. Nikjer ni rečeno, da bi moral prodati sadje samo enemu in istemu trgovcu ali nakupovalcu.

Vino ni zaseženo. Ker so glede vinske trgovine razširjena napačna mnenja, naznanjamo, da vinski mošt, vino, sadjevec in žganje ni zaseženo in se lahko prosto prodaja. Za pošiljanje tega blaga po železnici tudi ni treba nikakega uradnega dovoljenja.

100 kg krompirja za osebo. Po poročilih iz Dunaja namerava vlada uporabo krompirja urediti na novo tako, da se bo v prvi vrsti zagotovila tista množina krompirja, katero bo potrebovala vsaka oseba za prehrano in sicer bo določeno, da bo prišlo na osebo in leto 100 kg krompirja, ne pa samo 60—70 kg, kakor je bilo prvotno namenjeno.

Vlada zahteva 20 milijonov meterskih stotov krompirja. Urad za ljudsko prehrano zahteva, da se mora v Avstriji čimprej spraviti za splošno ljudsko potrebo 20 milijonov meterskih stotov ali 200.000 vagonov krompirja. Kakor hitro se bo dobilo to množino krompirja, bo promet s krompirjem popolnoma prost. Za vsako posamezno deželo se bo določilo, koliko mora oddati krompirja. Deželna vlada bo oddajo zopet razdelila na okraje, okrajna glavarstva pa na občine. Kdor bo do 30. novembra oddal zahtevani krompir, bo dobil pri vsakem meterskem stotu 5 K več, t. j. za prebrani krompir 22 K, za neprebrani 20 K. Kdor pa se bo zavezal, da bo zahtevani krompir po 1. decembru dobro shranil v svoji kleti ali v kaki drugi shrambi, bo dobil še posebej za meterski stot 2 K nagrade. Okrajnim političnim oblastim je naročeno, da morajo ščititi manjše posestnike in morajo k oddaji pritegniti predvsem lastnike velikih posestev (graščin itd.). — V imenu našega kmetijskega ljudstva zahtevamo, da se oddaja krompirja pravično razdeli. Predvsem se naj oblast ozira na hribovite kraje, kjer je bila letos tako huda suša, da po nekod niso dobili skoro nič več krompirja, kot so ga spomladi nasadili. Na vsak način pa se naj pusti ljudem vsaj toliko krompirja, da ga bodo imeli dovolj za svojo družino, za živino in za seme.

Nadzorovanje krompirjeve letine. Mariborski okraj ima posebno „skrbnega“ krompirskega nadzornika v osebi penzioniranega davčnega (!) uradnika in velikega nasprotnika Slovencev, nekega g. Kahlerja. Ta mož hodi sedaj od občine do občine in od njive do njive ter meri s posebnim merilom krompirjevo letino. Mož ima sicer pravico, nadzorovati krompirjevo letino, vendar pa naše ljudi že naprej opozarjamo, da so pozorni, kadar to gospod obišče kako občino. V neko občino mariborske okolice se je prejšnji teden pripeljal g. krompirjev nadzornik s podkomisionarjem in oproščenim (!) trgovcem Zieglerjem v elegantni kočiji gledat in merit krompir. Ta mož je vzel centimetersko merilo iz žepa in je začel meriti. Najprvo je meril 1 meter na široko, a ker je prišlo na meter samo dve vrsti krompirja, je vzel 2 metra, da je spravlil v ta prostor 5 vrst krompirja. Konec metra je padel vedno tik za vrsto, tako da se krajnih brazd ni merilo. Na ostali kos ogona z enako širino bi prišla ena ali celo dve vrsti krompirja manj, pač pa prazne brazde. Na ta način bi se doglala ugodnejša krompirjeva letina; posestnik pa bi imel na ostalem mnogo manj krompirja. Domači župan je ugovarjal in zahteval, naj se vzame srednja mera in naj se tudi brazde merijo. Če bi se bil g. župan ne zavzel za posestnike, bi se bilo na zaznamovanem in zmerjenem kosu zemlje dobilo tretjino krompirja več kot ga je v resnici zrastle na takem povprečnem kosu njive. Opozarjamo naše župane, da v takih slučajih branijo koristi svojih občanov. Nadzornik naj napravi poskusno kopanje krompirja čez celi ogon in ne samo za nekaj (najboljših) vrst krajnih brazd. Najboljše pa bi bilo seveda, ako glavarstvo nastavi za nadzornika domačega človeka, ki se tudi kaj razume na kmetijstvo, sedaj pa vedno le meščane in meščane. Ti naj delajo v Mariboru red!

Uradniki proti županom. Množijo se pritožbe, da uradniki, ki imajo opravka v zadevah radi podpor družinam vpoklicanih, trdijo: Župan je kriv, da ne dobite podpore. Na mariborskem okrajnem glavarstvu se je dogodilo že več takih slučajev, da je kak uradnik stranko, ki je prišla prosit podpore, zavrnil, češ: Župan je slabo poročal, župana primite i. t. d. Stranke pridejo nato nad župana, po občini se govori, da je župan proti ljudstvu in s tem se seje nezaupanje proti županom. Čudimo se, kako morejo uradniki priti do takih trditev, ko je vendar jasno, da župani dotedaj niso imeli glave odpora nič odločevati. Poročila, ali je stranka vredna in potrebna podpore, je pošiljala podporni komisiji z andarmerija, a ne obč. urad. Čg. uradniki to dobro vedo, zakaj torej dajejo strankam napačne, popolnoma krive odgovore? Ali se to ne pravi sejati med ljudstvo nezaupnosti do županov, ki so danes že itak z delom silno preobloženi in se jih razburja z mnogimi nepotrebnimi posli. — Prosimo, da se nam poroča o slučajih, da uradniki nastopajo proti županom.

Posamezni gospodarski listi, s katerimi hoče oblast dognati, koliko bi naj kdo oddal žita, so za okraj St. Lenart v Slov. gor. poslani posameznim občinam v osemdnevni vpogled. Za ostale okraje mariborskega glavarstva še ti listi niso gotovi. Vsak

občan naj pri občini pogleda, ali so posamezni gospodarski listi pravilno sestavljeni, ali ne, in naj vložijo, če je treba, ugovor. Če ti je n. pr. uradni popisovalec vpisal travnik za njivo, ali je vpisal posamezne vrste žita več kot ga je v resnici, se sme vsa-kuo pritožiti. Poznejše pritožbe bodo malo pomagale. Naj se torej vsakdo potruži k občinskemu uradu in naj zahteva vpogled v njegov posamezni gospodarski list.

Promet s semenskim žitom med posestniki v posameznih občinah je prost. Treba je le poslati uradno potrdilo od župana, da si je ta in ta nakupil, oziroma zamenjal semensko žito, na okrajno glavarstvo. Če torej hoče kdo pri sosedu kupiti ali zamenjati n. pr. semensko pšenico, naj pošlje občinski urad kratko poročilo na okrajno glavarstvo, ki takoj pošlje potrebno dovoljenje.

Mletje žita! Dovoljeno je sedaj na mesec za osebo 10 kg žita. Za zmletje je določeno samo le 20 dni. Če je n. pr. mlinska izkaznica od okrajnega žitnega nadzornika izdana dne 1. oktobra, mora biti žito zamleto, četudi je določena množina žita za dva meseca, najpozneje do dne 21. oktobra; ako pa mlinar do tega časa žita ne more zamleti, mora dobiti lastnik žita novo mlinsko izkaznico. — To je zopet odredba, da joj! Splošno znano je, da vsled pomanjkanja vode mlinarji tekom 20 dni ne morejo zamleti vsega žita. Ali naj ljudstvo zaradi tega trpi, ker se tako zdi potrebno gotovim žitnim komisijarjem in okrajnim glavarjem? Zahtevamo, da cesarska namestnija določi, da ima prva mlinska karta veljavo tako dolgo, dokler ni žito zamleto!

Sladkor za vkuhanje. Prehranjevalnemu uradu c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru se je za kmetske občine še nakazala mala množina vkuhalnega sladkorja. Prošnje za nakazilo vkuhalnega sladkorja je do najkasneje dne 25. t. m. vložiti pri pristojnem občinskem uradu.

Popisovanje ovc. Cesarska namestnija je te dni odredila popisovanje ovc. Namen popisovanja je, da se izve, koliko ovc bi se lahko v slučaju potrebe določilo za splošno ljudsko prehrano, kar je seveda sedaj popolnoma odvisno, a dragoceno delo, ker bo vsled pomanjkanja krme itak dovolj mesa na razpolago. Grof Clary bi si naj kmalu izbral druge svetovalce!

Seno in slama. — **Vojška rekvizicija.** Kmetijska zadruga v Račah nam poroča: Zastopnik vojaške uprave je ukazal vojaško pobiranje sena in slame od 1. oktobra naprej. Vsakemu komisijonarju bodo poslali oddelek vojakov s svojim vojaškim poveljstvom. Posestniki, ki nimajo pri današnjem stanju živine nič krme odveč (ako računajo 10 kg sena na veliko in 5 kg na malo živino na dan), ali pa celo premalo, bodo morali vsaj eno petino svojih zalog sena oddati. Kdor se izkaže, da je že kaj oddal, se mu to odračuna. Pravijo, da se bo za seno, ki ga bo vojaški oddelek s silo odvzel, potem 10% manj plačalo. Nismo pa mogli natančno izvedeti, ali velja to za vse občine brez izjeme, ali pa samo za tiste, ki niso oddale svojih predpisanih množin sena. — Da se torej prepereči nasilna rekvizicija sena in slame potom vojaštva, svetuje oblast, naj občine vsaj del predpisanih množin sena in slame oddajo še pred 1. oktobrom. Občina ima pravico, da prepove zasebni izvoz sena iz občine, oziroma, da za oddajo zaseže seno, ki so ga n. pr. meščani zapeljali iz kmetijskih občin v mesto.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 42—60 K, trdi 55—112 K, mehke deske 90—120 K, oglati ali otesani mehki hlodi 80—122 K, trde deske 120—212 K. Za ostale vrste lesa ni bilo določenih nobenih cen, ker je bilo popraševanje po blagu zelo živahno, blaga pa zelo malo. — Ker je popraševanje po deskah in po hrastovem lesu tudi v Nemčiji zelo veliko, toda blaga še pa manj kakor v Avstriji, je Zveza nemških veletrgovcev sklenila z avstrijskimi lesnimi veletrgovci pogodbo, da bo Nemčija dobivala iz Avstrije mesečno več sto vagonov desk in hrastovega lesa.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu ni bilo ne po starem in tudi ne po letošnjem tujem hmelju nobenega popraševanja, torej tudi ni bilo določenih nobenih cen. V Zatec je že prišlo nekaj sto bal štajerskega hmelja, ki je glede kakovosti srednjeodrobljivo blago. Vsled slabih hmeljskih cen in vsled tega, ker je že začelo močno primanjkovati žice, se računa že sedaj, da bo v prihodnjem letu vnovič opuščeni 40—50% hmeljskih nasadov.

Enodnevni tečaj za porabo sadja in sicer za napravljane sadjevca, sušenje, vkuhanje itd., se bode vršil na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob južni žel. dne 25. t. m. Udeležiti se ga more le kdor se prej prijavi.

Razne novice.

Zgodnja in huda zima? Švedski profesor dr. Wensmand trdi, da bomo imeli letos v Srednji Evropi zgodnjo in zelo hudo zimo. Dr. Wensmand pravi, da bodo v Nemčiji, jugovzhodni Rusiji, severni Avstriji in severovzhodni Franciji že koncem meseca oktobra veliki sneženi meteži. Sredi meseca novembra bo po njegovem mnenju tako oster mraz, kakor druga leta meseca januarja. Bomo videli, ali se bo prerokovanje švedskega profesorja obistnilo ali ne.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 19. septembra.

Italijansko bojišče.

Pri armadni skupini feldmaršala barona Conrada je bil naš protinapad pri Sarcenu za kos fronte, ki smo jo mimogrede prepustili sovražniku, popolnoma uspešen. Vjetih je bilo tukaj 6 sovražnih častnikov in čez 300 mož.

Vzhodno bojišče.

Na obeh straneh doline Ojtoz smo odbili močne rumunske napade. V naglem protisunku smo popolnoma vrgli sovražnika, ki je na enem mestu vdrl. Njegove izgube so precejšnje.

Južnovzhodno bojišče.

Položaj nespremenjen.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 19. septembra.

Francosko bojišče.

V Flandriji se je ojačil artilerijski ogenj. Sovražna artilerija je naperila proti nemškim postojankam silovit bobneči ogenj, kateremu so sledili infanterijski napadi.

Hud artilerijski ogenj tudi na ostali francoski fronti. Na vzhodnem bregu Moze so se Francozi po dobri artilerijski predpripravi na 3 km široki fronti navalili na Nemce. Naval se je izjalovil. Francozi so imeli velike izgube. — Sestreljenin je bilo 16 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče.

Pri Dvinsku in pri Lucku povečano sovražno delovanje.

Rumuni so v dolini reke Ojtoz, južno od kraja Grosesci, in ob Seretu nadaljevali svoje napade, pa brez uspeha.

Macedonsko bojišče.

Na macedonskem bojišču, posebno pri Bitolju, med jezeri Prespa in Ohrida se je povečal topovski ogenj. Vzhodno od Dojranskega jezera je prišlo do bojev prednjih straž. Bolgari so pregnali sovražnika.

Gora Sv. Gabrijela mora pasti!

Italijanski listi pišejo, da se Kadorna pripravila na novo, veliko ofenzivo proti gori Sv. Gabrijela, ki se bo pričela v najkrajšem času. Armadi, ki ima nalog, da zavzame goro Sv. Gabrijela, poveljuje vodja Abruski. Njegovo geslo je: Gora Sv. Gabrijela mora pasti!

438 zračnih bojev na soški fronti.

V ednajsti soški ofenzivi so napravili italijanski zrakoplovci čez 1000 poletov proti našim postojankam in se je zavsem izvojevalo 438 zračnih bojev, v katerih je bilo 33 sovražnih letal premaganih in sestreljenih. Mi smo izgubili v ednajsti laški ofenzivi samo dve letali, ki sta bili sestreljeni, dveh letal se pa pograša.

Naš odgovor papežu

Dunaj, 19. septembra.

Avstro-Ogrska bo na papeževu mirovno spomenico odgovorila dne 20. septembra. Naš odgovor se bo izročil papeževemu nunciju na Dunaju, odgovor nemške vlade pa nunciju v Monakovem. Objavil se bo odgovor dne 22. septembra. Vsebina avstrijskega in nemškega odgovora bo v glavnem enaka.

Cetverosporazum misli odgovoriti še le tedaj, ko bo objavljen naš odgovor in se bo poslal v Rim.

„Do miru ni več daleč“.

London, 18. septembra.

Angleški ministrski predsednik Lojd Žorž je izjavil, da so že dani predpogoji za uspešna mirovna pogajanja. V kratkem bo Lojd Žorž podal važno izjavo na papeževu mirovno spomenico. Po mnenju Lojd Žorža mir ni več posebno daleč.

Italijanski glas o miru

Rimska „Tribuna“ piše: „Vojaški polom Rusije ojačuje v četverosporazumovih deželah željo po miru. Cetverosporazum pa je mnogo premočen, mogočen in nepremagljiv, in torej ne more sam prirediti razpravljanja o mirovnih pogojih.“

Pogreb bolgarske kraljice.

Pogreb bolgarske kraljice Eleonore se je vršil v torek, dne 18. septembra, ob ogromni udeležbi. Našega cesarja je pri pogrebu zastopal njegov brat — nadvojvoda Maks.

Dopisi.

Maribor. V Orešju pri Ptujju so dne 17. t. m. našli priplavljeno mrtvo truplo utopljenega 15letnega Riharda Ulaga, sina tukajšnjega trgovca. Truplo prepeljejo v Maribor.

Ruše. Romarski shod v Rušah dne 9. septembra se je obnesel nad vse veličastno. Neštete množice pobožnih vernikov so prihiteli od vseh strani v staroslavno ruško Marijino svetišče. Kakih 2000 romarjev je darovalo sv. obhajilo za svojega ljubljene- ga vladarja Karla I. Taki so jugoslovanski „vele- izdajalec“!

Sv. Jurij ob Pesnici. Sredi meseca avgusta je umrla tu Jožeta Klampfer, žena malega posestnika na Vrbovcih. Veselila se je že s svojimi otroki vred, kako bo ob Mihelovem obhajala zlato poroko, pa je ni dočakala. N. v m. p. l. — Vojni invalid Fr. Herman na Gornji Pesnici, ki je ob vrnitvi z vojske našel domačo hišo vsled smrti čisto prazno, se je poročil s pridno mladenko Katarino Pongrac. Daj Bog srečo! Svatje na njuni gostiji so za pogorelce v Bunčanih na Murskem polju zložili 23 K.

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 8. t. m. je po mučni boleznici v 65. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala blaga žena, dobra mati, vneta tretje- rednica in goreča častilka sv. zakramentov, najlepši zgled krščanskih mater, Marija Straus. Prevelika žalost za tremi sinovi-vojaki, kojih eden je že invalid, jo je položila ravno na dan njenega godu na mrtvaški oder. Svojo pettedensko bolezen je prenašala s čudovito udanostjo v voljo božjo. Spavaj sladko, ljubka sestrice v Gospodu!

Sv. Trojica v Slov. gor. Velika nesreča je zadela v soboto, dne 15. septembra, v obče spoštovano obitelj Mlinerič. Poslali so Mimiko in Radgono. V Cogetincih so se konji malo splašili in začeli bežati. Sirota je v strahu skočila z voza in z glavo priletele na kamen. Bila je na mestu mrtva. Ne dolgo po- prej se je peljala vsa vesela od doma. Kako žalost- na je pa bila njena vrnitev! Ubogi starši so jo kli- cali, a vse zastonj; njena blaga duša se je že bila preselila v božje naročje. Umrla je bila vzor dekle- tom. Ona ni mirovala nikdar. Delo ji je bilo največ- je veselje. Bila je vesele narave. Kjer je bila Mimi- ka, tam se je slišalo petje in nedolžni smeh. Vestno je pa tudi spolnovala četrto božjo zapoved. Vsemogo- čni jo bo gotovo tudi sprejel v svoje naročje. To naj bo globoko potrtem staršem v tolažbo, da bo rajna za nje prosila pri ljubem Bogu, da lažje pozabijo to nesrečo.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na Ščavnici je dne 14. t. m. umrla po dolgi, s krščansko potrpežljivostjo prenašani boleznici, dobra gospodinja in mati Jožeta Kraner, p. d. Kocbek. Je tudi žrtev te nesrečne voj- ske. Mož njen, Franc Kraner, cerkveni ključar be- nediški in vrl naš slovenski pristaš, je bil vpoklican k vojakom, zato je morala žena, kakor toliko naših slovenskih žen, biti mnogokrat gospodinja in gospo- dar obnem. Ob neki taki priliki se je močno pre- hladila in dobila jetiko, kateri je sedaj podlegla. Za- pušča 4 nedorasle otroke. Iz iste hiše smo letos po- nesli k večjemu počitku tudi Kranerjevo mater, ta- ko, da sta oče in sin isto leto postala vdovca in iz iste hiše letos si dve blagi, krščanski gospodinj in materi šle v večnost po zasluženem plačilo. Bog njima daj večni mir in pokoj, žalostne ostale pa tolaži z u- panjem veselega svidenja nad zvezdami!

Središče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Središču ima v nedeljo, dne 23. t. m., po- poldne po večernicah, v društveni sobi izredni občni zbor. Na dnevnem redu je: Sprememba pravil. Ra- di važnega predmeta se pričakuje polnoštevna ude- ležba.

Sv. Marko niže Ptujja. V štajerčijanske kroge na našem polju je udarilo kakor bomba, ko so izve- deli, da je „Štajerčev“ urednik od vojaščine oproš- čen zaradi tega, da študira in nasvetuje, kako se naj mesto Ptuj preskrbi z živili. Sedaj vedo tudi štajer- čijanci, kdo je oče in svetovalec vseh gospodarskih odredb, ki prihajajo iz Ptujja zaradi Ptujja. Tako tu- di štajerčijansko ljudstvo po deželi spoznava polago- ma, rekel bi, korakoma svoje prijatelje! Naša misel, da se osvobodimo tujega gospodstva, napreduje!

Celje. Zaradi nalezljive boleznici griže, ki raz- saja v našem mestu, je pričetek pouka na tukajš- njih mestnih ljudskih šolah kakor tudi na deklški meščanski šoli preložen na 1. oktober 1917.

Gora Oljka. Preteklo nedeljo dne 16. t. m. je bila Gora Oljka priča veličastne prisage slovenskega štajerskega ljudstva k njegovemu verskemu in naro- dnemu programu. Na tisoče ljudstva je privrelo od vseh krajev do Dravograda, Solčave, Zidanega Mo- sta in Smarja. Marijine družbe in Dekliške zveze so prihiteli s svojimi zastavami. V cerkvi je propove- doval v vznesenih besedah prof. dr. Slavič o verski vzgoji mladine, zunaj cerkve je ob govoru dr. Koro- šca tisočera množica manifestirala za naše narodne vzore.

Vransko-Novaštifta. Da podpremo po svoje z molitvami in prošnjami sv. Očeta in presvitlega ce- sarja pri njunem neumornem prizadevanju za mir, poročamo dne 23. septembra 1917 popoldne mirno Bo- čne v Novoštiftu, kjer bo dne 24. septembra kot na sopraznik Marije Device, Rešiteljice vjetnikov, zju- traj prošnje sv. opravilo za ljubi mir naši mili do- movini.

Listnica uredništva.

J. K., Leskovec: Naši poslanci se s prav posebno vnuemo trudijo, da bi izposlovali za naše invalide kaj ugodnosti. Ako ima kdo kake posebne želje in nasvete, naj se obrne do državnega poslanca in deželnega odbornika dr. K. Verstovška v Mariboru. — J. K., Rajhenburg: Otrobi se naročajo potom občine pri uradu za krmila v Gradcu. Natančen odgovor glede otrobov najdete v „Slov. Gospodarju“ št. 35 z dne 30. avgusta 1917, na 4. strani v notici „Kako je z otrobi?“ — S. P., Maribor: Oba naša lista stalno priobčujeta tudi magistratne odredbe glede živil. Le skrbno čitajte! — Jakob Cvetko, vojna pošta 376: Zadoluje, ako prošnjo potrdi župan in žetveni komisar. Orožniki pa res ne smejo več potrditi takih prošenj. — Viničarka pri Sv. Lovrencu v Slovgor.: Če je položaj tak, kakor ga opisujete, potem vam seveda ni treba oddati mleka. Svinje pa se vam ne sme odvzeti. Če bi pa kdo nasilno postopal z vami, pa se ekspresno pritožite na okrajno glavarstvo. — J. V., Pula: Pišite poslancu dr. K. Verstovšku v Mariboru in ga prosite, naj posreduje. — Kališovec pri Rajhenburgu: Vaše želje so upoštevane vredne. Pozdrave! — Vičava pri Ptuj: Naslovite prošnjo na cesarsko namestnijo v Gradcu. — Cirkovce: Ako nimate kokoši, pa vam mora trgovec dati sladkorja brez jajc. Če vam ga noče dati, kar vam ga gre na Vaše karte, pa se pritožite na okrajno glavarstvo. — Žene iz Količ Ptuj: Obrnite se na Vašega državnega poslanca M. Brenčiča v Spuhlji in ga prosite, naj posreduje. — Kolenc Jožef: Žal, da nam naša slavna cenzura ne dovoli priobčevati takih reči. Pozdravljeni! — Polenčak: Pritožite se na c. kr. namestnijo v Gradcu. — Več dopisov in tudi „Žrtve za domovino“ smo morali radi pomankanja prostora odložiti za prihodnjo številko.

Loterijske številke:

Gradec, dne 12. septembra 1917. 82 84 11 69 8
Linc, dne 15. septembra 1917. 64 89 65 23 7

MALA NAZNANILA.

Ena benediktina 5 vinarjev, petlustrata 18 vin. Mrtvaška oznanila in rahvale vsaka petlustrata 24 v. Izjave in Poslano 36 vinarjev. Za večkratno objavo znaten popust. Inzerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inzeratov torej opoldne.

Hlepec sprejme vinarska žola v Burgwaldu pri Mariboru. Mesec na plačo 24 K. 781

Pridnega viničarja z (najmanj) 4 delavskimi močmi, se sprejme pri gospej Kobilj, vinograd, St. Peter pri Mariboru. 785

Krojaški pomočnik za stalno delo se takoj sprejme pri: Ivan Partlić, krojaški mojster, Studenci pri Mariboru, Okrajna cesta št. 3. 795

KUCHARICA

se takoj sprejme v Mariboru. Pisane ponudbe na upravitelstvo Slov. Gospodarja pod „Boljša kuharica št. 786“.

Kdor radi gospodinjstvo, vaje o vsaki kmetijski delu, naj piše: Gosdar št. 19. Pobražje pri Mariboru. 789

Zidarji

se sprejmejo na stalno delo. Plača od ure 1 K 40 v do 1 K 70 vin. Stavbeni mojster Maresch, Liesing pri Dunaju. 774

Kdo kaj ve o Martinu Rodošek. Služil je pri c. k. stroiknem batijonu št. 4. 9. stot. vojna pošta št. 195/IV. Bil je smrt na italijanski fronti blizu Tržiča. Na Blakotno nedeljo zjutraj, t. j. dne 27. maja t. l. je bil od sovražne krogle zadet v levo ramo, kakor je dne 10. junija pozneje sam iz bolnišnice poročal v svoji zadnji karti svojim roditeljem. Od tistega časa se ne ve nič več o njem ali je osti življenju ali je daroval svoje življenje za domovino. Bil je komaj v 17. leta svoje starosti in je že drugo leto pri vojaki. Kdo kaj ve o njem, ga milo prosim, da kratko poroča njegovi roditelji Neži Majarić v občini Kačak, p. Juršinci pri Ptuj.

Mlin in žaga, tudi mlin ali žaga z vse, pripravno za tovarstvo, se kupi. Ponudbi naj pišejo na naslov: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse 6. 799

Kupim (ali v najem) hišo kjer je gostilna. Zraven nekega posestva, da se lahko redi nekaj svinj, želi se posestvo na deželi, ob veliki cesti. Ako je mogoče, pri župnikih v kak vasi na Slovenskem štajerskem. Več pojavnih v pismu Alojzija Orel, Laški trg. 772

Gostilna na deželi, tudi taka, kjer je mesarija zraven, se kupi. Ponudbe z navedbo cene in bremen na naslov: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse 6. 798

Čedno 14—16 letno dekle (vojna sirota ima prednost), katero se da uporabiti tudi za kako trgovino ali obrt se takoj dobro sprejme. Ponudbe se pošljejo gospej Julijani Lattinger, Maribor, Goethestrasse 2, III. nadst. 788

Trgovina z mešanim blagom shišo vred na deželi se kupi. Ponudbe z navedbo kupne cene in dolgov na naslov: Verwaltung des Realitäten-Marktes, beh. bef. Realitäten Verkehr, Gradec, Hammerlinggasse 6. 792

Malo posestvo, obstoječe iz njeve in travnika, se zaradi starosti, prodaja. Je na ravni, 15 minut od cerkve in šole, eno slabo uro na Pragersko in ravno tako na Slov. Bistrico. Hiša ima veliko sobo, kuhinjo, klet, hlev, mlatilnica, 2 svinjaka, vse z opeko krito in v dobrem stanju, v lepem kraju, voda pri hiši. Vpraša se št. 7 občina Leskovec, Črenšovci pri Slov. Bistrici.

Dobička resno lepo posestvo, z 18 oralov zemlje, lep velik sadonosnik, lepa gospodarska poslopja, preša, se drži vse skupaj, je po ceni na prodaj. Vpraša se pri Jožetu Novak na Srečini, pošta Gornja Sv. Kungota pri Mariboru. 787

Novo vino ali mošt, kupuje po najvišji ceni liter po 3 krome za gospoda Kusterja Karl Verlič, Grušova, Sv. Marjeta ob Pesnici. 784

Malo posestvo na prodaj. Hiša v dobrem stanju, klet, goveji hlev, svinjski hlevi, okoli 8 oralov obdelane zemlje, njive, travnik, vrt, vinograd, sadonosnik, hosta, drva in stela za domačo rabo, prodaja se vsled bolezni. Cena 10.000 K. Vpraša se pri g. županu v Stanovskem pošti in želez. postaja Poljčane. 783

Želim stopiti v službo za gospodinjstvo, k starejšemu gospodu na malo posestvo, ker sem že priletna. Ponudbe se naj pošljejo na: Jožef Gobec, trgovec, Gornja Sv. Kungota.

Na prodaj par lepih kobil; se ničesar ne splašajo, so krotki, brez pogreška, za težko in lahko vožnjo, obe enake barve svetli „fakni“, veliki: ena 15 1/2, ena 16 peti visoki, ena 4 leta, ena 7 let stara, tudi v velikih bregih dobro vozita. Marija Kolnik, Okrajna cesta št. 5, Studenci pri Mariboru. 788

Prodam en motor s 3 konjskimi silami še malo rabljen, pod jamstvom in motorno kolo še skoro z novo pnevmatik. Franc Mahen, strojnik v Trnovljah p. Celje. 766

SLIVE, JABOLKA

kupi 764
JOS. SEREC, Maribor
Tegetthoffova ulica št. 57.

Hiša s 3 sobami, kuhinja, nov obojani hlevi, sadni vrt, 4 oralov dobre njive, hiša v dobrem položaju lepa ravnina, se prodaja za 13.000 kron. Naslov: Jurij Ravnig, Strojna, Prevalje, Koroško.

Gospodje

Ki so dobro upeljani v industrijskih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogiarjih, rudnikih, poljedelskih zadruharjih in veleposelnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Poliak, Krl. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Dva učence ali dve učenki sprejme samostojna boljša gospodinja v dobro oskrbo, deloma proti plačilu v gotovini, deloma proti plačilu v živilih. Vpraša se Križevina pri Mariboru št. 134 ob državni cesti. 751

Dobra in zanesljiva kuharica, s samostojno se sprejme takoj v občinski menzari (10 oseb). Pogoji: pristo stanovanje, dobra hrana in 50 K mesečne plače, polni trošek se povrači. Ponudbe na: Častniška menza št. 36, težko tojniške pukovnije — Varaždin. 769

Išče se 12 let stara deklica po imenu Angela Glaser. Obledela ima narejeno po štajerski noši, hodi okoli brez dovoljenja staršev. Prosim, pri kom se zadržuje, da takoj naznani na naslov: Marija Glaser, Studenci pri Mariboru, Werkstättenstr. 6. 770

Hiša s lepim vrtom in malim travnikom na Pragerskem je za prodaj. Vpraša se pri R. Riegler, Pragersko. 768

Gospe

Ki so dobro upeljane v industrijskih krogih, pri špediterjih, lekarnarjih, drogiarjih, rudnikih, poljedelskih zadruharjih in veleposelnikih, dobe koristno zastopstvo v kemični tovarni Hugon Poliak, Krl. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33. 746

Pozor!

Franc Drobnič lesni trgovec v Laškem trgu kupi vsako množino bukovih drevov (švelarjev) ter plača isto po 750 komad. Kupim pa tudi okrogel bukov les. 754

Konjak

destiliran iz vina lastnega pridelka. Pri oslabelosti od starosti in želodčnih težkočah je iz vina destiliran star konjak že stoletja znano preizkušeno okrogilo. 12 let starega v 4 politrskih steklenicah pošijem franko za 48 K, mlajšega 3 letnega, čudovito bolečine tolažeče vdravalno sredstvo zoper trganje v udih, 4 politrski steklenice 40 K. Vino od 56 litrov naprej. Beli rižig in rdeči burgunec per 1 ter K 4. 20.

Benedikt Hertl, veleposelnik, grad Golč pri Kojčah, štajersko.

Vojašine prost mladenič

v 23. letu, želi priti za gospodarja na kako kmetijo, kjer nujno rabijo moškega. Ima nekaj prihranka v gotovini. Naslov pod „Dobro Gospodar“ št. 700.

Delavei

za napravo drv za kurjavo se sprejmejo proti akordnemu plačilu. Gostilna Kores, Dev. Marija v Pučavi, žel postaja St. Lovrenc nad Mariborom. 693

Proda se en 8 let star močen vzrežen konj, cena 1500 K pri Martinu Vorsić, posestnik v Moravcih, p. Mala Nedelja pri Ljutomeru. 767

500 K Vam plačam, ako moj zastorec korenin „Ria-Balsam“ Vaša kurja očesa, bradarice in trdo kožo v treh dneh brez bolečin se odstrani. Cena 1 lončka s jamstvom vred K 1.75, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism. Remeny, Košice (Kassa) 1, Postfach 12/389. (Ogrsko). (Br. 1)

Automatična mišnica

sa podgane 5 K 30 v, na miši 4 K. V eni noči se ulovi pe 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se same uređijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 5.70. Lovilec muh „Nova“ K 2.80 kom. Povsod najbolj uspehi. Mnogo pohvalnih pism. Se pošilja proti povzetju. Eštinca 80, via. Raspošiljalnica Tintner, Dunaj III/72, Reulinggasse št. 28. (L. Lussl.).

sa podgane 5 K 30 v, na miši 4 K. V eni noči se ulovi pe 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se same uređijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 5.70. Lovilec muh „Nova“ K 2.80 kom. Povsod najbolj uspehi. Mnogo pohvalnih pism. Se pošilja proti povzetju. Eštinca 80, via. Raspošiljalnica Tintner, Dunaj III/72, Reulinggasse št. 28. (L. Lussl.).

POLETNE-ČEVLJE

s močnimi lenečimi podplati postelja v vseh velikostih:

25—26—27	K 5.95
28—29—30	K 6.55
31—32—33	K 7.30
34—35—36	K 8.70
37—38—39	K 9.70
40—41—42	K 10.45
43—44—45	K 11.50

iz Dunaja po povzetju čevlarska hiša
Dunaj XIV., Sechshausstr. 34/44.
Cenik o volnik čevlji, zastopj.

Kobila, konjanje barve, 16 pesti visoka, tanka, krotka in ne plašljiva, zelo dobra za vožnjo in brez najmanjšega pogreška, se prodaja za 3000 K pri Matiju Obrat, Maribor, Fischergasse 9. 686

Na prodaj novo zidane eno in dvo nadstropne hiše v mestu, davka in občinskih doklad proste, s velikimi in majhnimi stanovanji proti solncu obrnjene, se prodajo pod lahkimi pogoji. Vpraša se pri Jožetu Nekrep v Mariboru Mozartstrasse št. 29. 484

Štiriletn fant se odda za svojega. Naslov: Krajec Alojzija, Sp. Radvanje, Maribor. 662

Vseh vrst
lesa za kurjavo
tudi na štoru takoj kupi
K. Wesiak, Maribor,
Tegetthoffova ulica št. 13. 494

JURIJ JUTERSCHNIG
sobni slikar in pisar
v MARIBORU
Brandisgasse št. 3
se priporoča slavemu občinstvu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvirujem jih v vseh slogih, slikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 263

KUPIM

vsako množino zeljnih glav, repo, rudečo peso (rono) in druge poljske pridelke.

Karl Robaus,

MARIBOR, Koroška cesta št. 24. 794

● Kupim zamazke in steklenice. ●
Kislo vodo zdravilno in namizno
slatino razpošilja
A. OSET, 798
D. Guštani, Koroško.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, zraven gostilne „k šrnemu orlu“ se priporoča na obilna obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 30 v otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vili mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride zopet, ker so vedno nove predstave.

Za pristnost in izver se jamči v polnem obsegu.
VINA bela, rdeča in črna
(dalmatinska) od 56 l naprej
po povzetju prodaja in razpošilja trvdka
F. CVITANIC vdova v MARIBORU,
Šolska ulica št. 5.

Kostanjev les in smrekovo skorjo

kupi vsako množino po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica št. 8. 824

ZAHVALA.

V veliki nesreči in neizmerni žalosti ob smrti naše drage in nepozabljene

MIMI KE

so nam došli od mnogih strani izrazi sočutja in sožalja. Posebno nam je bila v tolažbo mnogobrojna udeležba pri pogrebu. Ni nam mogoče vsakega posebej zahvaliti. Izrekamo tedaj tem potom vsakemu posebej in vsem skupaj pristrčno zahvalo za tolažilne besede, sožalje in udeležbo pogreba

Sv. Trojica v Slovenskih goricah,
dne 18. septembra 1917.

Obitelj Ferd. Mlinerič.

Razglas.

Prodajam pisemenih ponudbenim potom lepo, blizu 5 orolov veliko posestvo v Petrovčah (Sav. dolina). Posestvo obstoji iz vrta, njiv, sadonosnika, travnika in gozda v ravni, eno uro od mesta Celje, 5 minut od žel. postaje Petrovče, 20 minut od trga Žalec; na posestvu je veliko enonadstropno zidano (leta 1914) gospodarsko poslopje s sobo in kletjo, hiše pa sedajni zraven, vendar se hiša lahko za nizko svoto še zraven dogradi. Sedajna vrednost posestva in stavbe je 16.000 K. Kupci, kateri se za posestvo zanimajo, naj pridejo posestvo osebno ogledat dne 26. septembra ob 1/2 9 uri zjutraj ter se naj oglasijo v gostilni Vodenik v Petrovčah, kjer jih spodaj podpisana pričakuje. Kupci naj vložijo pisemne ponudbe do 2. oktobra, s stavljeno ponudbo so obvezani v slučaju odstopa plačati 10% stroškov od stavljene ponudbe, posestvo se bo prodalo najvišjemu ponudniku, a vendar se pod 14.000 K ne bo prodalo. Vsi naslovi na: Marica Korošec, soproga zidarskega mojstra, Rečica na Paki. 780

Jabolka in hruške,

matrgane, kupuje vsako množino kilogram po 44 vinarjev, v hišo postavljene za vožnino povrh še 10 vinarjev za kg več:

M. KAIBA v Studencih pri Mariboru, Lembaška cesta št. 54. 745

Nabirajte in sušite gobe (jurčke)!

Vsako množino lepih suhih gob, orehov, lesnikov in brinjevega olja, kupi in plača po najvišji ceni:

M. RANT, KRANJ (Kranjsko) prva exportna tvrdka deželnih in gozdnih pridelkov.

Posebno lep zaslužek se ima pri nabiranju in sušenju gob. 787

Gospodinja — kuharica

samostojna, starejša, ki je vajena vseh gospodinjskih opravil, se sprejme k 4 osebam na deželo. Natančne ponudbe pod gospodinja na upravništvo Slovenskega Gospodarja. Plača po dogovoru. 789

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnika**, Na **Celje** debelo! drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, janeža, vinskega kamna in suhih gob.

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1-20. O dobrih učinkih vanja teh kapljic imam mnoge priznane in poštvalnih pisem. F. Prull, mestna lekarna „pri o. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zakvala.

Najprvo se Vam lepo zahvalim za to visokocenjeno [zdravilo] proti rdečici. Odkar rabim to zdravilo, še nisem imel nobene škode pri svinjah. Iz drugih krajev slišim pritožbe: Mami se vse svinje preči! Mnogi raje veliko trpijo, kakor da bi irtvovali nekaj kron za zdravilo. Priporočam vsem svinjerejem, naj bi rabili to cenjeno zdravilo. Še enkrat se Vam lepo zahvalim in prosim, pošljite mi spet 12 steklenic. Velepoštovanjem Ivan Škorjanc, p. d. Temel, Srednja vas, p. Ruda, Koroška

GOSTILNIČARJI! GOSPODINJE!

Dokler boste zaloge, dam od svoje preostale zaloge POSREBNIH

„Ideal“-Žlic

(to so dobro posrebrnjene žlice iz dobre kovine) in najfinije ponikljane jedilne oprave za čudno

12 kosov posrebrnenih „Ideal“-jeklenih žlic K 18-50
12 „-kavinskih K 10-
12 parov najfinije ponikljenih jedilnih oprav (nož in vilice, dveje se K 2-
K 24-
Pošljite se proti povsem ali pa denar naprej. Poština 30 v.

EXPORTNA HENRICH TINTNER, Dura, III/72 Neulinger, 26.

Vsi sveti!

Stare nagrobne križe lakira nanovo, pozlati in izvrši poceni in trajne napise

Gustav Philip,

danajski slikar za napise in pozlata

Maribor, Viktringhof-ova ul. 17.

(Ustanovljeno leta 1902). 778

Neomajno

vstrajati

je naš princip, če smo res in po pravici sigurni našega stališča. Rabimo neprestano LYSOFORM, ker imamo s tem sigurnost, da nas to sredstvo vedno varuje pred vsakim okuženjem. (10 Morso.)

Sijajno bodočnost

imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled njihove vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadene! Glavna dobitka znašata čez

1.000.000 kron

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 15, Ljubljana. 753

Kmetovalci! Ne zamudite!

40% kalijevo sol razpošiljam po ceni K 24.— za 100 kg po povzetju dokler imam še kaj zaloge! Vposlati je vreče v napolnitev! V tej kvaliteti je uvoz za dalje časa popolnoma ustavljen, zato naročite to vašo umetno gnojilo nemudoma, da zamorem postreči! Za odstotke jamčim!

Vinko Vabič, veletržec, ŽALEC, Južno Stajersko 757

Kmečka hranilnica in

posojilnica

v Ptuj.

reg. zadruga s neomejeno zavezo,

ima odslej naprej svoje uradne dneve samo vsako sredo in petek in ne vsak dan, kakor je bilo doslej. 727

Naznanilo.

Kdor najde truplo mojega dne 10. septembra pri kopanju v Dravi pri Mariboru utopljenega 15 letnega sina Riharda Ulaga in mi o tem poroča, dobi nagrado 200 K. 778

JOSIP ULAGA,

trgovec, MARIBOR.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva, Maribor, Koroška cesta 10. Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osobito vojne spomine.

Milo (žajfa) za pranje

1 kilo eno krono v trdih kosih, si zelo lahko vsak sam skuha doma. Natančno navodilo in pojasnilo za kuhanje takega mila (žajfe za pranje pošljem vsakemu po povzetju za tri krome osemdeset vinarjev. 786

Karolina Poženel, Idrija šte. 262. Kranjsko.

Mariborska mlekarna

oddelek za izdelavo marmelade v MARIBORU, Tegethof-ova c. št. 63

kupuje vsako množino jabolk, malin in robidnic. 714

+

Vsemogočni je za vedno poklical k sebi našo pridno in ljubljeno hčer, sestro in nečakinjo gospodično

MIMIKO MLINERICH.

Ponesrečila se je v Cogetincih med vožnjo v Radgono v soboto, dne 15. septembra 1917 ob 8. uri zjutraj v 19. letu svoje starosti.

Zemeljski ostanki drage umrle, kateri so se prepeljali k Sv. Trojici, se bodo v ponedeljek, dne 17. septembra t. l. ob 10. uri popoldne, po končanih cerkvenih opravilih prenesle na tukajšnje pokopališče k zadnjemu počitku.

Prerano drago umrlo priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Sv. Trojica v Sl. g., dne 16. sept. t. l.

Ferdinand in Emilija Mlinerich, starši. Ernest, desotnik topn. polka, Henrik, brata. Emilija, Panika, Pavla, sestre. Janez Mlinerich, stric. Marija Ketzhek, Terezija Seško, Jožefa Gottlich, Marija Mlinerich, tete. 787

Sprejemem tako!

starejšega, samostojnega moža, kateri se dobro razume v **kletarstvu** in **vinorejstvu**, na kar posebno opozarjam **begunce** iz južnih krajev.

Franc Seršen, Ljutomer.

Slamoreznice, mlatilnice

in viteljne

najboljše vrste prodaja

Jož. Osolin,
Laški trg.

Kmetje pozor!

Po nizki ceni odda Jožef Pfeifer, tovarnar v Hočah pri Mariboru: 1 stoječi motor na bencin, 2 mahalna kolesa 12 konj. sil, malo obrabljen K 3800; 1 stoječi motor na bencin, 1 mahalno kolo 12 konj. sil, malo obrabljen K 3600; 1 ležeči motor na bencin, 2 mahalni kolesi 3 konj. sil, malo obrabljen K 1600; 1 ležeči motor na bencin; 1 mahalno kolo 3 konj. sil, malo obrabljen K 1400; 1 ležeči motor na surovo olje 2 mahalni kolesi 8 konj. sil, celo malo obrabljen K 3000; 1 ležeči parni kotelj v dobrem stanju, s celo armaturo, 600 litrov, za 4 konj. sile K 400; 1 novi kosilni stroj z rezervnimi noži, 95 cm širok za enega konja ali vola K 500; 1 ročni sejalni stroj K 50.

Moštna esenca!

Izborno domačo pijačo si napravi vsak, ki si naroči v drožeriji Wolfram v Mariboru priznano moštno esenco. Iz ene steklenice moštne esence za 11 K lahko pripravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno dovoljenje. Dobiva se samo v medicinalni drožeriji **MAKS WOLFRAM, Maribor**, Gosposka ulica št. 33.

**Kupim
BUKOVO OGLJE in DRVA**

od enega vagona kg 10000 naprej.

Prosim punudbe. Plačilo naprej.

Jakob Tavčer,

trgovec z ogljem in drvari.

Trst, Via S. Zaccaria 3.

**Hrastov in
kostanjev les**

v deblih in vejah od 10 cm. debelosti naprej

kupi po najvišji ceni

Julij Žigan
na Polzeli v Sav. dol.

Seno in slamo

kupuje **Zadruga v Račah.**

+

V veliki žalosti naznanjamo, da je umrla naša srčno ljubljena

Marijana,

gojenka na učiteljsku č. š. sester v Mariboru, po daljšem mukepolnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti v cvetoči mladosti, stara ravno 18 let.

Pogreb je bil dne 8. septembra t. l. na pokopališču podružne cerkve Matere Božje Podgorske.

Blag ji spomin!

V Podgorju pri Sevnici, dne 9. sept. t. l.

Anton in Cecilija Eržen, starši.

Cecilija, učiteljica, sestra.

Anton, enoletni otrok, desetnik, brat.

Dražba.

Dne 28. in 29. septembra 1917 se vrši pri Maksimilijanski cerkvi v Celju, Graška cesta, dražba deželno običajnega vozila. Začetek dražbe ob 8 uri zjutraj.

Izpopolnjevalna postaja, Celje

Ustmena

pojasnila v hišah zanimajočih v svrhu nakupa

parilnikov,

ter drugih strojev pri tovarni

„Welsia,“

podaja večletni zastopnik

Franc Kovač v Ormožu.

Zahvala.

Za iskreno sočutje, ki smo ga v tako obilni meri prejeli ob prerani smrti naše predrage, hčerke in sestrice

Marijane,

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo v prvi vrsti preč. g. župniku M. Stoklasu, potem cenjenim rodbinam Božičevim, Lipovšekovim, Gračnerjevim, Spanovim in dr. sploh vsem spremljevalcem, ki so v tako obilnem številu prihiteli spremljati rajno k zadnjemu počitku. Zahvalimo se tudi dekletom, ki so nesle njeno krsto od doma na pokopališče.

Žalujoči ostali.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsako sredo, vsak petek in vsak sejmaki dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačanje in izplačanje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

zahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj

Hranilne vloge

obrestuje po 4 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdržene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2 %, na menice po 6%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in posojilnicah prošnje na sednjo za vknjižbo in izbris vknjižbe. Posojilnica brezplačno, stranka plača samo izdatke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4 %.

Za nalaganje denarja po pošti so na razpolo gopolnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465. Redni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poročilo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljiščno izpeljavo izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.